

FOOKUSES:

**Saku
õpilased
Jaapanis
koolis**
Lk 2-3

**Saku valla
tennise-
meister 2016
Kurmo Annus.**
Saku tenniseklubi
suvisest hooajast
Lk 14-15

Pool sajandit Saku puhkpilli!

Juubelit tähistanud puhkpilliorkester Saku ja teda tervitama tulnud külalised andsid Saku Valla Majas saalitäiele publikule vaimustava kontserdi. Johann Straussi „Radetzki marsiga” lõpetanud muusikud pälvisid orkestri austajate tulise aplausi.

Lk 12-13

TÄHTSAD TELEFONID

HÄDAABINUMBER 112
(kiirabi, pääste, politsei)
Saku valla abitelefoni 1345
Perearsti nõuandeliin 1220
SAKU KONSTAABLIPUNKT
Tammemäel Päästkeskuse tee 1
Piirkonnapolitseainiku vastuvõtt
ja telefon N 10-12 612 4686
Noorsoopolitseinik 5855 7455
Volitatud loomaarst 504 1060

HARJUMAA AASTA TEGIJA tunnustust jagus tänavu ka meie valda:

Aasta sädeinimeseks valiti Metsanurme küla eestvedaja ning Kodukant Harjumaa üks juhtidest **Anneli Kana**, kelle energiat on jätkunud nii kogukonna turvalisuse, külaelu, haldusreformi kui turismi edendamisse.

Aasta väikeettevõtte tiitli sai **Esko talu** – toimekas peretalu, mis on kui Saku valla visiitkaart. Eesti põllumajanduses puhunud tormituuled pole suutnud seda talu murda, tervislike ja maitsvate juustude, jogurtite ja jäätiste valik on hoopis laienenud ja turistide taluõuel uudistamas üha rohkem. Lk 9

Mis on sinu arvates

**Saku valla
Aasta tegu
2016?**

Saada oma ettepanek
1. detsembriks
saku@
sakuvald.ee

3. oktoobril istusid Tallinnas lennukile kolm Saku ja neli Kurtina kooli õpilast ning kummastki koolist üks õpetaja, et lennata Frankfurti, et üheksa tunni pärast olla taas Saku kohal, lennates 8000 km kaugusel asuvasse Saku valla sõpruslinna Saku Citysse Jaapanis. Algamas oli nädal aega kestev õpilasvahetusprogramm, milles kahe Saku juhid jaanuaris kokku leppisid.

Saku vallast Saku Citysse

Kuigi õpilased olid aasta aega osalenud jaapani klubis, et viia end kurssi selle kauge maa kultuuri, kommete, keele ja reeglitega, pak- kus kohapeal nähtu siiski palju üllatavat.

„Vastuvõtt oli väga kuninglik, meid kanti kätel, tundsi end kui kuulsused. Pidevalt andsi intervjuusid nii Saku linna kui Nagano piirkonna televisioonile, mida vaatab vastavalt 200 000 ja 2 miljonit inimest,“ rääkisid eesti lapsed, kes olid nii suurest tähelepanust väga liigutatud. Kui kohaliku linnavalitsuse haridusosakonna ametnikud ühel vastuvõtul neile sulaselges eesti keeles Eesti hümn esitasid, tulid meie lastele ja õpetajatele lausa pisarad silmi. Sealjuures olid jaapanlased hümn ära õppinud Youtube'i abil.

Meeldejäävaid hetki oli teisigi, nagu näiteks külaskäik Nozawa algkooli. „Need väikesed jaapanlased olid nii armsad ja siirad, nad kilkasid rõõmust ja kallistasid meid ja tahtsid väga-väga suhelda, hoolimata sellest, et nad ei osanud inglise keelt,“ meenutasid eesti õpilased, keda 1.-6. klassi lapsed tervitasid ühislauluga. „Kõigil lastel olid käes Eesti ja Jaapani lipud ja laulu lõpus täitus kogu saal lehvitatavate lippudega. See oli nii võimas ja armas vaatepilt.“

Lisaks algkoolile käisid eestlased ka Usuda põhikoolis, kus nad osalesid tundides. Põnevaim neist oli kunstitund, kus õpiti fotograafia põhialuseid: õpilased joonistasid hämmaras ruumis taskulambiga õhku kujundeid, mida siis arvutiga ühendatud fotoaparaadiga pildistati ja pärast tulemusi analüüsiti.

„Me arvasime, et kord koolitunnis on ran-

gem ja keegi ei jutusta, aga tegelikult see nii ei olnud,“ nentisid Jaapanis käinud. „Lapsed ikka mõllasid ringi ja rääkisid ka juttu. Olid oma krutskivennad ja oma nohikud. Aga õpivad jaapanlased küll meeletult. Tunnid on neil 50 minutit pikad ja koolipäev kestab umbes viieni, kuid siis järgneb kohustuslik huvitegevus, mis kestab paar tundi. (Igal lapsel peab olema huvitegevus, millega ta tegeleb 5–6 korda nädalas ja nii aastaid. Tegeletakse ühe ja sama asjaga.) Alles seejärel võid minna koju, kus õpid veel kaks-kolm tundi. Kel on õppimises probleeme, need lähevad veel pärast huvitegevust eksami ettevalmistuskooli, mille eest vanemad maksavad eraldi. Ja vaheajaga on neil aastast üldse umbes kolm nädalat.“

Meie õpilastele jäi silma veel see, et tunnis ei tegelenud korra hoidmisega mitte õpetaja, vaid seda tegi korrapidaja õpilane, kes juhatas tunni tervitusega sisse. Koolipäev algas Usuda põhikoolis klassijuhatajatunniga, kus õpetaja jagas õpilastele kindlad rollid: kes oli sel päeval korrapidaja õpilane, kes vastutasid söögi jagamise, kes koristamise eest. „Koolipäeva lõpus lasevad õpilased kápuli lapiga mööda põrandaid ringi, et nii klassiruumi kui koridor puhtaks pesta, nad korraldavad selles isegi võistlusi!“ rääkisid eesti õpilased. Kuna jaapani koolis süüakse lõunat oma klassis, siis oma koolipink tuli igal õpilasel endal puhtaks pühkida ning selleks rippus iga tooli küljes laualapike.

Sama südamluk nagu koolis oli vastuvõtt ka peredes, kus eesti õpilased veetsid kolm päeva. „Nad hoolitsesid meie eest väga, olid ostnud meile hambaharjad, käterätikud, näopuhastusvahendid. Küsisid, mida soovime näha.“

Saku valla õpilased käisid vaheajal Jaapanis koolis

Eredamaid kilde reisisit

- Jaapanis on üldkasutatavad vihma-varjuhoidlad, kust igaüks võib soovi korral varju võtta. Üks sellistest on näiteks linnavalitsuse ees.
- Usuda kooli arstikabinet oli suurem kui Eesti kooli klass. Samas ei ole kabineti arsti ega õde, vaid lihtsalt üks valveõpetaja, kes vaatab õpilase üle ja otsustab, kas piisab pikutamisest või tuleb laps koju või arsti juurde saata.
- Vahetundide ajal müüsid õpilased asju, mida koolis vaja läks, näiteks pliitiseid.
- Usuda kooli õpilased kandsid koolivormi, milleks olid sinised dressid. Koolivormi juurde kuulusid ka botased ja valged sokid, mille olemasolu igal hommikul rangelt kontrolliti. Nozawa algkoolilastel koolivormi ei olnud, küll pidid nad kandma ühesugused valgeid botaseid ja kooliteel kollaseid kiivreid.
- Õpilased sõid kogu koolisöögi ära ja kui midagi jäi üle, visati kivi-paber-käärid abil loosi, kes selle endale saab. Soovijaid oli alati palju. Pärast koolilõunat pesevad kõik õpilased hambaid.
- Kui Saku Citys tuletõrjejaama helistad, ei pea oma aadressi ütlemata, sest positsioneerimissüsteem on nii täpne ja kiire, et ning näitab kaardil kohe, kus sa asud.
- Teetseremoonia ajal oli kõige raskem see, et kogu aeg tuli istuda põlvedel. Kui said teetassikese, pidid endast järgmisele ütlemata „palun vabandust, et ma sain selle enne sind“.
- Kaubanduskeskustes on fotokabiinid, kus jaapanlased sõbrapilt teevad ja neid siis sealsamas tuunivad, näiteks muudavad oma silmad suuremaks. Eesti lastest said selle tulemusel tõeliselt öökullid.

Kui saalitäis Nozawa algkooli lapsi tervituslaulu lõpus Eesti ja Jaapani lippudega lehvitama hakkasid, tulid eesti lastele pisarad silma. Fotod: Karin Vassil

Jaapanis käisid Kurtnast Mari-Liis Paabstel, Hanna-Maarja Selde, Maria Lutter, Kaili Kütaru ja inglise keele õpetaja Merle Piik ning Sakust Kätlin Ristlaan, Helis Mosona, Liis-Marii Järve ja kehalise kasvatuse õpetaja Karin Vassil.

Ka muusikatunnis on Usuda põhikooli õpilased sinistes dressides, sest see on selle kooli vorm.

Minu pere tegi mulle ühel õhtul isegi eestipärast toitu! oli Liis-Marii Järve rõõmsalt üllatunud. Kodus ootasid tüdrukuid ees roosas kirjas südamlukud teretulemast-sildid, ülipaksud ja soojad tekid (Jaapani kodud ja koolid on eestlase jaoks harjumatu külmad, sest seal ei ole pea üldse kütet) ning ingliskeelsed WC-poti kasutusjuhendid. Viimane oligi järgmisel hommikul kokku saades enim kõneainet tekitanud teema, sest paarikümne nupuga ja hieroglüüfides selgitustega potist on ühel eestlasel ikka väga keeruline sotti saada ning ise lahti kargav potikaas, soe prillilaud ning muusikat mängiv pott tekitavad rõõmsat elevust.

Eesti õpilastele jäi eredalt meelde veel üritus, kus nad koos kohaliku vanaemade klubiga linna haljasalale lilli istutasid. Lilled tuli panna kindlate vahemaade järel kindlasse kohta, nii et lõpuks moodustus neist ladina tähtede ja hieroglüüfidega Saku nimi. „See

oli nii hea tunne, et saime midagi oma kätega teha ja jätta nii märgi endast sinna maha,“

leidsid eestlased, kes said pärast istutustööd maitsta vanaemade riisipalle *mochi*’sid, milles oli oamoo! – kohutava lõhna, kuid meeldiva maitsega keedis. Vestluses vanaemadega selgus veel, et koolis usinalt koristavad jaapani lapsed, ei tee seda aga sugugi kodus. „Jaapani vanaemad uurisid, kas eesti lapsed aitavad kodus vanematel õunu korjata või koristada ja palusid rääkida sellest ka jaapani õpilastele, et ehk on eestlaste eeskujud natukegi nakkav,“ rääkisid kaasas olnud õpetajad.

Nädala jooksul said eestlased käia veel kohalikus tuletõrjejaamas, osaleda teetseremoonial, õppida templis mediteerimist, külastada Ahhaa-tüüpi teaduskeskust, teha kalligraafiat, käia modernse kunsti muuseumis, õppida kimonode kandmise kunsti ja palju muud.

VICTORIA PARMAS

Tükike Jaapanit Saku vallas

7.–11. novembrini toimus Saku vallas jaapani nädal, mis sai alguse kolm aastat tagasi Jaapani saatkonna ja vallavalitsuse koostöös. Tänu iga aasta oktoobri lõpus või novembri alguses toimunud jaapani kultuuri ja kunsti töötubadele on see kauge maa saanud kolme aastaga Saku valla inimestele tuttavamaks ja lähedasemaks. Ka tänavu jagus üritusi pea igasse valla asutusse, nädala jooksul toimus kokku 26 üritust. Meelde jäävamaid hetki 2016. aasta jaapani nädalalt:

- Justkui võlvüäl muutusid Kurtna koolis ja Kiisa vabaajakeskuses paberimuuseumi lektori Anne Rudanovski

kirigami õpitoas tavalised A4 koopiapaberid kas lumehelvesteks, majadeks, trepikaadideks või abstraktseks kunstiks.

- Jaapanis on viisakas suppi luristades üle kausi ääre juua ning ka nina on nohu korral avalikus kohas viisakas pigem luristada kui taskurätti nuusata. See on vaid üks fakt paljudest, mille Jaapanist õpilavahetuselt naasnud Saku ja Kurtna kooli õpilased ja õpetajad oma reisist välja tõid. Muljeid jagati nii oma koolis kui Terakese lasteaias, Saku päevakeskuses kui ka Kiisa vabaajakeskuses.

- Jaapanis on kõik nii nunnu, isegi teetööde puhuks üles

Ikebana on päevakeskuses kokku seadnud Eino Soomre

seatud piirded on roosade jänkude kujulised ning laste lõunasöögid kui piltmuinasjutud, sellest rääkis Päikesekilli lasteaiast Eestis Lollitade klubi liige Ann Talistu.

- Saku päevakeskus oli sel novembri teisel nädalal justkui jaapani kultuurimaja: asjatundlike lektorite juhendamisel sai igaüks endale bambusvispliga *matcha* teed vahustada, seada kokku ikebana, maalida hieroglüüfe ja aidata kaasa jaapani kuuma poti söögi ehk *nabe* valmimisele.

- Kuidas kõlab jaapani keeles tuntud laul „Kui sul tuju hea“, õpetasid Kajamaa kooli ja Saku muusikakooli lastele Jaapani Koja dirigendid Mizuki Shindo ja Ayaka Ueda.

- *Sushi*-rulle keerati aga Saku vallas sel nädalal kokku rohkem kui kunagi varem – nii Saku mõisas, päevakeskuses kui noortekeskuses.

VICTORIA PARMAS

Kurtna koolist Saku Citys käinud õpilased ja õpetaja jagasid jaapani nädalal oma reisimuljeid Kiisa vabaajakeskuses. Levikutele maalisid nad oma nimed hieroglüüfides. Fotod:

Eredamaid kilde reisist

- Jaapani õpetaja saab palka 6000 eurot, elab maapiirkonnas ära 2000 euroga, saab jõulude ajal ühe lisapalga, kuid õpetaja ei saa ise kooli valida (ülikoolist suunatakse ta kooli ja iga viie aasta tagant saadetakse uude kooli, võib-olla hoopis riigi teise otsa), tema tööpäev koolis kestab kella 19ni, misjärel läheb õpetaja koju ja hakkab õpilastele töid ette valmistama.

- Jaapani laste päev on väga planeeritud ning vaba aega eriti ei ole, mistõttu on nad ka väga vähe arvutis. Nutitelefonide asemel on paljudel tavalised klahvide ja klappidega telefonid.

- Jaapani õpetaja ei pinguta, et tundi huvitavaks muuta ja lapse tähelepanu võita. Õppimine on seal õpilase mure ja kui õpilasel on hinded halvad, peab ta lihtsalt veel rohkem õppima.

- Mehe elu on Jaapanis raske – kui tööpäev lõpeb, peab ta veel ülemusega välja baari minema, mistõttu jõuab koju väga hilja ning aega hobidega tegeleda ei ole.

VALLAVOLIKOGU 17. NOVEMBRI ISTUNGIL

- Päevakeskuse juhataja andis infot Saku Päevakeskuse tegevustest ja osutatavatest teenustest.
- Võeti vastu Saku valla 2016. a 2. lisaearve mahus 17 595 910.
- Otsustati võtta valla omandisse järgmised kinnistud koos nendel paiknevate teede ja tänavavalgustusega: Tänassilmas Johannese tee, Metsavaimu tee/Vetevana tee, Sookolli tänav L2; Juulikul Talu tee; Sakus Oja tänav, Männimaa tänav, Männimaa haljak ja Männimaa tn 12a ning Sakus Kokasauna tee T1 ja Kokasauna tee L2.
- Seoses olemasoleva rendilepingu lõppemisega otsustati sõlmida leping uue majandusvedude sõiduki rentimiseks 5 aastaks.
- Maamaksumääraks Saku vallas kehtestati alates 1. jaanuarist 2017 2,5 protsenti maa maksustamishinnast aastas. Põllumajandussaaduste tootmiseks kasutusel oleva haritava maa ja loodusliku rohumaa maamaksumääraks kehtestati 2 protsenti maa maksustamishinnast aastas. Praegu kehtiv määr (vastavalt 1,9% ja 1,1%) kehtestati kuus aastat tagasi.
- Algatati detailplaneering Saku valla Tammemäe külas Tammemäe tankla ja Viimsi metskonna 21 kinnistu osal. Detailplaneeringuga soovitakse suurendada Tammemäe tankla kinnistut ning rajada sinna pesula ja parkla.
- Võeti vastu Saku alevikus Tallinna mnt 2 ja Tallinna mnt 2a maaüksuste detailplaneering, mis lubab Saku Õlletehasel ehitada juurde laopindu.
- Kehtestati Saku alevikus Männi tee 21 kinnistu ja Kase-metsa küla Uus-Raili ja Raili tee maaüksuste detailplaneeringud, mis puudutavad maa eramumaa kruntideks jaotamist.

Saku vald toetab erakoolides käivate õpilaste tegevuskulude katmist

Volikogu otsustas oma 17. novembri istungil, et alates järgmisest aastast katab Saku vallavalitsus rahvastikuregistri järgi vallas elavate ja erakoolis käivate laste tegevuskuludest 25%, mis on ühe õpilase kohta ühes kuus kuni 21,75 eurot. Protsendi arvutamise aluseks võetakse erakooliga samas piirkonnas asuvate munitsipaalkoolide õppekoha tegevuskulude keskmine maksumus. Kuni 2019. aasta lõpuni katab sama põhimõtte järgi 75% erakooli tegevuskuludest riik.

Omavalitsusel on aga tuleva aasta 1. jaanuarist õigus ise otsustada, kas nad katavad eraõldhariduskoolide tegevuskulusid või ei (hariduslike- ja sotsiaalsete erivajadustega laste erakoolide tegevuskulud tuleb katta täielikult). Saku vald otsustas seda teha, et kohelda koole sõltumata omandivormist võrdselt, et mitte tekitada hariduslikku kihistumist ning tagada vanematele õiguskindlus ja pakkuda valikuvõimalusi. Erakoolides pakutav mitmekesisus hõlmab endas nii erinevat pedagoogikat kui ka erinevat õpikäsitlust, mis omakorda toetavad uuenduste toomist haridusellu.

2016. aasta septembri seisuga õpib erakoolides 41 Saku valla last, kellest 2 õpib erivajadustega lastele mõeldud erakoolis. Erakoolides õppijate arv on viie aastaga kasvanud 12 lapse võrra. Saku valla lapsed õpivad järgmistes erakoolides: Audentese Erakool (6 last), Audentese Spordigümnaasium (1), EBS Gümnaasium (2), Emili Kool (1), Gaia Kool (2), Haabersti Vene Eragümnaasium (1), Püha Johannese Kool (1), Tallinna Kesklinna Põhikool (1), Rocca al Mare Kool (6), Kohila Mõisakool (7), Laagri Kool (5), Waldorf-kool Läte (6), Hilariuse Kool (1), Salu Kool (1).

Uued pileti hinnad tänaval, turul või avalikul üritusel kauplemiseks

Volikogu kehtestas uue müügipileti hinna tänaval, turul või avalikul üritusel kauplemiseks.

Ühe päeva pilet maksab **2 eurot**, ühe kuu pilet **7 eurot** ja kolme kuu pilet **16 eurot**. Müügipilet väljastatakse kuni 3 kuuks.

Avalikul üritusel kauplemise pileti hinnad on järgmised:

- 1) kuni 4 m² müügikoha eest taaskasutustoodete, käsitöö- ja omatoodanguga kauplemisel **7 eurot**; 2) kuni 4 m² müügikoha eest tööstus- ja toidukaubaga kauplemisel **15 eurot**; 3) kuni 14 m² müügikoha eest toitlustamisel ja/või lahja alkohoolse joogi jaemüügil **35 eurot**; 4) üle 14 m² müügikoha eest toitlustamisel ja/või lahja alkohoolse joogi jaemüügil **60 eurot**; 5) kuni 30 m² müügikoha eest lõbustustel, atraktsioonidel **35 eurot**; 6) üle 30 m² müügikoha eest lõbustustel, atraktsioonidel **60 eurot**.

Kuna Saku vallas toimub üritusi, kus külastajaid ei pruugi olla nii palju, et kaupleja oleks motiveeritud üritusele kauplema tulemast, on vallavalitsusel õigus kaupleja põhjendatud taotlusel teha müügipileti hindadele soodustusi või väljastada müügipilet tasuta.

VICTORIA PHARMAS

Tagadi külakoosolek 27. novembril

Kutsume Tagadi küla elanikke külakoosolekule 27.11.2016 algusega kell 12 Metsatähe kinnistu garaažihoonesse Tagadi külas. Koosolekul räägime Tagadi kandi seltsi taaselustamisest, looduse säilitamisest ja kandi harmoonilise arengule kaasaaitamisest; sotsiaalsest, majanduslikust ja kultuurilisest infrastruktuuri edendamise ning piirkonna elanike huvide esindamisest ja kaitsmisest. Arutame koos, kuidas tulevikus Tagadi kodukandi arengut mainitud valdkondades süsteemset juhtida. Tutvustame uue Tagadi küla MTÜ loomise ideed, eemärke ja ülesandeid. Anname külaelanikele sõna, et kõik saaksid rääkida, mida nad soovivad, et külaelanike ühishuvide esindav MTÜ tulevikus teeb.

Palume kindlasti kohale tulla ja kaasa võtta Tagadi külaelanikust naabrid!

Küla saab areneda ainult siis, kui iga külaelanik sellele kaasa aitab!

Täiendavat infot koosoleku kohta saab Ines Estrini käest tel 523 0854, e-post ines.estrini@gmail.com või Priit Priimägi käest tel 521 7196, e-post priit@priit.ee.

Saku Vallavolikogu järgmine istung toimub 15. detsembril 2016

Tallinn-Rapla raudteel taastus nädalavahetuse rongiliiklus

Selleks aastaks on Liiva-Rapla vahelise raudteetrassi remonditöö lõppenud ning rong Tallinna ja Rapla vahel sõidab taas ka nädalavahetusei. Remonti tegeva firma OÜ GoTracki juhataja Kalvi Pukka sõnul jätkub remont raudteel järgmisel aastal niipea kui ilm lubab. "Kogu trassil vahetasime suve jooksul ära ballastkillustiku, asendades amortiseerunud paekivikillustiku graniitkillustikuga. Kiisa ja Kohila jaamade vahele paigaldasime uued liiprid ja rööpad," ütles Pukka. "Liiprid jäid maha panemata veel vaid Rapla külje all Ridaküla ja Aranküla ülesõitude vahel, ent see töö jääb varakult saabunud talve tõttu kevadeks." Pukka kinnitustel remonditakse lisaks raudteele ka trassile jäävad sillad, truubid, ülekäigu- ja ülesõidukohad. "Raudteelõigu 15st ülesõidust on valmis 11," ütles Pukka, kes lubas, et järgmisel aastal, kui remondiga jätkatakse, püsivat rongiliiklust katkestust laupäeviti-pühapäeviti ei tule. "Tõenäoliselt saame hakkama mõne nädalavahetusega kogu suve jooksul." Talve jooksul korrastatakse raudteetrassi ümbrust: viiakse minema raudtee kõrvale tõstetud vana ehitusmaterjali ja korrastatakse teeääri. Suurem koristus jätkub kevadel.

Kui remondi lõppedes järgmisel sügisel saab lõigul sõita projektijärgse maksimumkiirusega 120 km/h, siis sel talvel rongid veel sellist kiirust ei saavuta. Tõenäoliselt kiiruseks jääb kuni 80 km/h. "Raudtee täidetakse killustikuga kolm korda, neutraliseeritakse rööbastes pinget ja keevitatakse rööpad kokku pikkrööbastena," kirjeldas Pukka kevadisi töid. "Alles pärast rööbastee geomeetria korrigeerimist ja tee stabiliseerimist saab rääkida kiirusest 120 km/h."

Tööde lõpptähtaeg on 31. oktoober 2017. ☺☺

VALLAVALITSUSE ISTUNGID

25. OKTOOBRI ISTUNGIL:

Kinnitati Kiisa Rahvamaja laste karate ringi osalustasu alates 01.11.2016.

Anti projekteerimistingimused üksikelamu ja abihoonete ehitusprojekti koostamiseks Üksnurme külas Põldmarja kinnistul, aiamaia laiendamise ehitusprojekti koostamiseks Roobuka külas Okka tee 13 kinnistul.

Võeti vastu Tõdva küla Tõru maaüksuse detailplaneering.

Anti ehitusluba kinnise maa-soojussüsteemi puuraukude (4 tk) rajamiseks Saue külas Kiviveski kinnistul, üksikelamute püstitamiseks Metsanurme külas Koidu tee 8 kinnistul ja Üksnurme külas Lukussepa tee 27 kinnistul, puurkaevu rajamiseks Üksnurme külas Talve tee 61 kinnistul.

Anti kasutusluba Tānassilma sõiduteele Tānassilma külas.

Nord Property OÜ-le anti õigus paigaldada alates 17.10.–01.12.2016 1,5 m² suuruse pindalaga reklaamkandja Tānassilma külas Viirpuu tee 2 kinnistule.

1. NOVEMBRI ISTUNGIL:

Anti projekteerimistingimused üksikelamu ja abihoonete ehitusprojekti koostamiseks Jälgimäe külas Kuusetuka kinnistul,

üksikelamu ehitusprojekti koostamiseks Saku alevikus Priimula tn 2 kinnistul.

Anti ehitusload üksikelamu püstitamiseks Kasemetsa külas Väikemetsa tee 33 kinnistul, ridaelamu katusele päikesepaneeelide paigaldamiseks (päikeseelektrijaama rajamiseks) Männiku külas Nõmmiku tee 7 kinnistul, aiamaia laiendamiseks ja ümberehitamiseks üksikelamuks Roobuka külas Restaatori tee 10 kinnistul, Talu tee sõidutee laiendamiseks (Talu tee 3 ridaelamule täiendavate mahasõitude rajamiseks) Juuliku külas.

Anti kasutusload üksikelamutele Metsanurme külas Kuldkinga tee 26 kinnistul ja Jälgimäe külas Ülle kinnistul.

Jälgimäe külas Anti kinnistu detailplaneeringujärgselt tekkinud liikluspinnale määrati nimiks Anti tee.

8. NOVEMBRI ISTUNGIL:

Tegutsedes AS Saku Maja üldkoosolekuna valiti AS Saku Maja nõukogu liikmeteks volituste tähtajaga kuni 30.11.2019 Arvo Pärniste, Marianne Rande, Arvi Ratassepp, Marti Rehema ja Aare Järvelaid.

Kooskõlastati Saku Lasteaia

Terake sisehindamise aruanne 2010–2016.

Anti projekteerimistingimused elektripaigaldise ehitusprojekti koostamiseks aadressil Saku alevik; Tariku tänav, Tariku tn 1, Tariku tänav L1, Tariku tn 3, Tariku tn 5, Tariku tn 7, Tariku tn 9 ja Tariku tn 11.

Anti ehitusluba üksikelamu püstitamiseks Kasemetsa külas Nirgiuru tee 3 kinnistul.

Anti kasutusload üksikelamutele Juuliku külas Murumäe tee 15 kinnistul ja Üksnurme külas Talve tee 18 kinnistul.

Määrati koha-aadressid ja sihtotstarbed Jälgimäe külas asuva Anti katastriüksuse, Saku alevikus asuva Aruheina katastriüksuse ning Jälgimäe külas asuva Treimanni katastriüksuse jagamise tulemusel moodustatavatele katastriüksustele.

Peremehetute ehitistena võeti arvele Saku ja Kiisa alevikes ning Tõdva, Kajamaa, Kurtina, Lokuti, Männiku, Tagadi, Tānassilma, Saustinõmme, Metsanurme ja Kasemetsa külates asuvad välisvalgustuspaigaldised.

1Partner Kinnisvara Tallinn OÜ-le anti õigus paigaldada alates 01.11.2016–30.04.2017 1 m² suuruse pindalaga reklaamkandja Saku alevikus Aasa tn 19 kinnistule.

Kinnisvarabüroo Uus Maa OÜ-le anti õigus paigaldada

alates 08.11.2016–31.10.2017 1 m² suuruse pindalaga reklaamkandja Tānassilma külas Metsavaimu tee 2 kinnistule.

15. NOVEMBRI ISTUNGIL:

Kinnitati detailplaneeringu läheteisukohad Saku aleviku Tiigi tn 19 maaüksuse osale ja lähialale.

Anti ehitusload Rahula küla mänguväljaku rajamiseks Rahula külas Kuivati kinnistul, üksikelamu püstitamiseks Saustinõmme külas Ülase kinnistul, tootmishoone rekonstrueerimiseks Tõdva külas Tootmise kinnistul.

Anti kasutusload üksikelamutele Kiisa alevikus Nurga tn 4 kinnistul ja Tānassilma külas Sookolli tn 7 kinnistul.

Kooskõlastati kavandatava puurkaevu asukoht Tānassilma külas Kokatalu tee 11 kinnistul.

Kooskõlastati kavandatavate kinnise soojussüsteemide puuraukude asukohad Saku alevikus Kivistiku tn 12 kinnistul ja Üksnurme külas Kādri kinnistul tingimusel, et puuraugud jäävad ordoviitsiumi-kambriumi põhjaveekihi ülespoole.

Saku alevikus asuva Männivälja katastriüksuse jagamise tulemusel moodustatavatele katastriüksustele määrati koha-aadressid ja sihtotstarbed.

Kinnitati riigihanke “Saku Spordikeskuse projekteerimine” komisjoni otsused.

Pakendijäätmete kogumismahutite sisu üha sagedasem rikkumine võib kaasa tuua muudatusi

KERLI LAUR

Keskonnakaitse inspektor

Viimasel ajal on sagenenud juhtumid, kus valla avalikesse pakendimahutitesse visatakse sinna mittesobivaid jäätmeid. Nii võib pakendimahutitest leida õunu, riideid, puulehti ning ehitusjätmeid. Pakendimahutisse valde jäätmete viskamisega rikutakse ära teiste inimeste sorteerimistöö ning pakendimahuti sisu.

Eelmise tühjendusega, 2. novembril, rikuti Pähklimesa teel tühjendatud kogumismahuti sisuga ära terve autokastitais pakendit. Pakendijäätmete kogumismahutid ei saa muutuda anonüümseteks segaolmemahutiteks, kuhu visatakse kõik maja-

Pähklimesa tee pakendijäätmete kogumismahuti sisu. Allikas TVO

pidamisjäätmed. Tundub, et avalik kogumissüsteem ei täida oma algset eesmärki ning edasi tuleks liikuda pakendijäätmete kohtkogumise suurendamisele. Selleks on Saku alevikus juba

aastaid toimunud tasuta pakendikotiteenus, mis on mõeldud pakendijäätmete kogumiseks eramajapidamistes. Korteriühistutel on võimalik tellida eraldi pakendimahuti, mis on

NB! Tasuta pakendikotiteenus nüüd ka Kiisa alevikus ja Roobuka külas!

Uuest aastast suletakse **SAKU JÄÄTMEPUNKT**, liigiti kogutud jäätmed võib 1. jaanuarist viia Pääsküla jäätmejaama aadressil Raba tn 40, Nõmme linnaosa, Tallinn (Pääsküla endise prügila kõrval). Avatud: E ja R 14-19; K 08-13; L ja P 10-15. Riigipühadel suletud.

mõeldud kasutamiseks ainult korteriühistu elanikele. Tasuta pakendikotiteenuse ning korteriühistu pakendimahuti kohta saab infot Tootjavastutusorganisatsiooni kodulehelt www.tvo.ee või telefonilt 681 1481.

PLANEERINGUTEATED

DETAILPLANEERINGUD

• 10.11.2015 toimus Saku Valla Majas (Teaduse 1, Saku alevik) Saku valla Saku aleviku Asula tn 2 kinnistu ja Silla tn 2a kinnistu osa detailplaneeringu (DP) avalik arutelu. Avaliku väljapaneku ajal esitas üks isik DP-le vastuväite. Saku Vallavalitsus vastuväitega ei nõustunud, aga arvestades esitatud vastuväidet ja planeeringulahenduse kaalumist, otsustas vallavalitsus, et DP-d tuleb parkimislahenduse osas muuta. Peale muutmist korraldatakse DP uus avalik väljapanek.

• Saku Vallavalitsuse 08.11.2016 korraldusega nr 948 algatati detailplaneering (DP) ja anti lähteseisukohad Tănassilma küla Tănassilma tee 41 maaüksusel. DP ala asub Tănassilma tehno-pargi vahetus läheduses Tănassilma tee ääres. DP ala moodustavad Tănassilma tee 41 maaüksus ja osa Tănassilma tee maaüksusest. DP ala suurus on ca 5650 m². DP koostamise vajadus eesmärk on Tănassilma tee 41 maaüksuse kruntideks jaotamine, hoonestusalade ja ehitusõiguste määramine, lisaks olemasolevatele hoonetele, üksikelamute ja abihoonete ehitamiseks. Tegemist on Saku valla üldplaneeringu kohase DP-ga. DP algatamise hetkeks kogutud informatsiooni põhjal ei ole vaja DP koostamise käigus teha eraldi täiendavaid uuringuid. Antud korraldusega on võimalik tutvuda Saku valla kodulehel: <http://www.sakuvald.ee/algatatud-detailplaneeringud> ning tööaegadel Saku Vallavalitsuses (Teaduse tn 1, Saku alevik).

• Saku Vallavolikogu 17.11.2016 otsusega nr

Avalikud väljapanekud

Alates 12.12.2016 kuni 25.12.2016 on tööaegadel Saku Valla Maja (Teaduse 1, Saku alevik) teise korruse stendil ning Saku valla kodulehel (http://www.sakuvald.ee/detplaneeringute_a_valikutel) avalikul väljapanekul:

• Saku valla Kasemetsa küla Rimmelga tee 2 kinnistu detailplaneering (DP). DP ala asub Saku-Tõdva tee ääres. DP ala suurus on ca 2700 m² ning selle moodustavad Rimmelga tee 2 kinnistu ja Rimmelga tee kinnistu osa. DP eesmärk on kinnistu hoonestusala piiritlemine ja ehitusõiguse määramine, lisaks olemasolevale üksikelamule, abihoonete ja/või üksikelamu laienduse ehitamiseks. DP-ga on lubatud kinnistu hoonestada üksikelamu ja kahe abihoonena. Kinnistu maksimaalne ehitusalune pindala võib olla kuni 400 m². Üksikelamu maksimaalne kõrgus võib olla 9 m, abihoonetel 6 m. DP on Saku valla üldplaneeringuga kooskõlas. Avaliku väljapaneku jooksul on igal isikul õigus esitada DP kohta ettepanekuid ja vastuväiteid.

140 algatati detailplaneering (DP), anti lähteseisukohad ja jäeti algatamata keskkonnamõju strateegiline hindamine (KSH) Tammemäe küla Tammemäe tankla kinnistul ja Viimsi metskond 21 kinnistu osal. DP ala asub Tallinn-Saku-Laagri tee ja Saku liiklussõlme vahelisel alal, selle moodustavad Tammemäe tankla kinnistu ja osad Viimsi metskond 21 kinnistust, Tallinn-Saku-Laagri tee maaüksusest ja Saku liiklussõlme maaüksusest. Ala suurus on ca 12 000 m². DP koostamise vajadus ja eesmärk on Tammemäe tankla kinnistu ja Viimsi metskond 21 kinnistu osa hoonestusala ja ehitusõiguse määramine tankla, kaupluse, pesula ja parkla ehitamiseks. DP sisaldab Saku valla üldplaneeringu muutmise ettepanekut, kuna DP-ga soovitakse muuta üldplaneeringus DP alal osaliselt määratud metsamaa maakasutuse juhtotstarvet kaubandus-, teenindus- ja büroohoonete maa juhtotstarbeks. KSH jäeti algatamata, kuna eelhinnangust järeldus, et eeldatav oluline keskkonnamõju puudub. DP koostamise algataja ja kehtestaja on Saku Vallavolikogu. Koostamise korraldaja on Saku Vallavalitsus. DP algatamise hetkeks kogutud informatsiooni põhjal ei ole vaja DP koostamise käigus teha eraldi täiendavaid uuringuid. Antud korraldusega on võimalik tutvuda Saku valla kodulehel: <http://www.sakuvald.ee/algatatud-detailplaneeringud> ning tööaegadel Saku Vallavalitsuses (Teaduse tn 1, Saku alevik).

• Saku Vallavolikogu 17.11.2016 otsusega nr 142 kehtestati Saku valla Saku aleviku Männi tee 21 kinnistu detailplaneering (DP). DP ala moodustavad Männi tee 21 kinnistu ja osa Tammemäe maaüksusest. DP ala suurus on ca 6800 m². DP eesmärgiks on Männi tee 21 kinnistu kruntideks jaotamine ning ehitusõiguse määramine üksik- ja kaksikelamute ehitamiseks. DP sisaldab Saku-

• Saku valla Jälgimäe küla Tammoja kinnistu osa detailplaneering (DP). DP ala asub Kanama tee ääres. DP ala suurus on ca 2,3 ha ning selle moodustab Tammoja kinnistu osa. DP eesmärk on Tammoja kinnistu osa kruntideks jaotamine, hoonestusala piiritlemine ja ehitusõiguste määramine üksikelamute ja abihoonete ehitamiseks. DP-ga jaotatakse planeeritava ala viieks elamumaa krundiks, üheks maatulundusmaa krundiks, kaheks transpordimaa krundiks (juurdepääsu ja perspektiivseks kergliiklustee jaoks) ja üheks tootmismaa krundiks (perspektiivse reoveepumpla jaoks). Elamukruntide suurus jäävad vahemikku 2533 m² ja 4061 m² nende ning täisehitusprotsendid jäävad vahemikku 16-20. Igale elamukrundil võib olla üks üksikelamu ja kuni kaks abihoonet. Üksikelamu maksimaalne kõrgus võib olla 9 m, abihoonetel 6 m. DP on Saku valla üldplaneeringuga kooskõlas.

Avaliku väljapaneku jooksul on igal isikul õigus esitada DP kohta ettepanekuid ja vastuväiteid.

aleviku ja lähiala üldplaneeringu muutmise ettepanekut, kuna DP-ga vähendatakse Männi tee 21 kinnistu piires maaparandussüsteemi eesvoolukraavi ehituskeeluvööndit 25 meetrilt 10 meetrile. DP järgi jaotatakse seni hoonestamata Männi tee 21 kinnistu kokku kolmeks elamumaa krundiks, millest ühele on võimalik rajada ühe kaksikelamu või üksikelamu ja kuni kaks abihoonet, kahele krundile on võimalik rajada iga ühele ühe üksikelamu ja kuni kaks abihoonet. Kruntide täisehitusprotsendid jäävad vahemikku 17,1 kuni 20. Elamute maksimaalne kõrgus võib olla kuni 9 m ja abihoonetel kuni 6 m. DP elluviimisega ei avaldata olulist mõju tegevuse ala ja selle lähiumbruse majandus-, sotsiaal-, kultuuri- ning looduskonnamale. Vt <http://www.sakuvald.ee/kehtestatud-detailplaneeringud>.

• Saku Vallavolikogu 17.11.2016 otsusega nr 143 kehtestati Saku valla Kasemetsa küla Uus-Raili ja Raili tee maaüksuste detailplaneering (DP). DP ala asub Saku-Tõdva tee ääres, selle moodustavad Uus-Raili ja Raili tee maaüksused. DP ala suurus on ca 5200 m². DP eesmärk on maaüksuste kruntideks jaotamine, hoonestusala piiritlemine ja ehitusõiguse määramine üksikelamu ning abihoonete ehitamiseks. DP-ga kavandatakse planeeritava ala 3847 m² suurune elamumaa krunt ja 710 m² ning 541 m² suurused transpordimaa krundid. Elamumaa krundile võib rajada ühe üksikelamu ja kuni kaks abihoonet. Krundi maksimaalne ehitisealne pindala on 400 m². Üksikelamu maksimaalne kõrgus võib olla 9 m, abihoonetel 6 m. Ühele transpordimaa krundile on kavandatud perspektiivse kergliiklustee, teisele juurdepääs lähiala kruntidele. DP sisaldab Saku valla üldplaneeringu muutmise ettepanekut, kuna detailplaneeringuga soovitakse muuta planeeritava ala üldplaneeringuga määratud puhke- ja virgestusmaa hajaasustuses juhtotstarvet pere- ja ridaelamumaa juhtotstarbeks. DP elluviimisega ei avaldata olulist mõju tegevuse ala ja selle lähiumbruse majandus-, sotsiaal-, kultuuri- ning looduskonnamale. Vt <http://www.sakuvald.ee/kehtestatud-detailplaneeringud>.

PROJEKTEERIMISTINGIMUSED

Saku Vallavalitsusele on ehitisregistri kaudu 26.11.2016 esitatud projekteerimistingimuste taotlus detailplaneeringu olemasolul Saku vallas Tănassilma külas Metsavaimu tee 11 (71801:001:0863) kinnistule üksikelamu püstitamiseks. Tegemist on Saku Vallavolikogu 12.05.2005 otsusega nr 42 kehtestatud Pille ja Mäe-Tooma kinnistule detailplaneeringu alal asuva krundiga pos 41. 01.07.2015 jõustunud ehitusseadustiku § 31 lõikest 1 tulenevalt korraldame projekteerimistingimuste andmise menetlusena.

Alates 28.11.2016 kuni 11.12.2016 korraldame tööaegadel Saku Valla Maja (Teaduse tn 1, Saku alevik) teise korruse stendil ning valla kodulehel avaliku väljapaneku projekteerimistingimuste eelnõule. Projekteerimistingimustega täpsustatakse detailplaneeringuga määratud arhitektuurseid tingimusi. Avaliku väljapaneku jooksul on huvitatud isikul ja isikul, kelle õigusi võib projekteerimistingimuste andmine puudutada, võimalus esitada eelnõu kohta kirjalikke ettepanekuid ja põhjendatud vastuväiteid.

Vt <http://www.sakuvald.ee/projekteerimis-tingimuste-avalikustamine>

Peremehetu ehitise hõivamise teade

Saku Vallavalitsus teatab, et on võtnud arvele peremehetu ehitisena Saku vallas Saku ja Kiisa alevikes ning Tõdva, Kajamaa, Kurtna, Lokuti, Männiku, Tagadi, Tănassilma, Saustinõmme, Metsanurme ja Kasemetsa külates asuvad välisvalgustuspaigaldised (välisvalgustuspaigaldiste asukohaskeemiga on võimalik tutvuda Saku valla veebilehe esilehel).

Teadaoleva viimase omaniku kohta andmed puuduvad.

Vastuväiteid ehitise peremehetuse või selle kohaliku omavalitsuse poolt hõivamise kohta palume esitada Saku Vallavalitsusele hiljemalt 16. jaanuariks 2017.

Beebiperede pidu Saku mõisa saalis

Sel aastal on Saku valda sündinud juba 124 last. Nii oligi põhjust vallavanem Tiit Vahenõmmel korraldada tänavu juba neljandat korda vastuvõtt uutele vallakodanikele, et kinkida neile valla logoga lusikas.

Juuni-, juuli- ja augustikuus sündinud beebide peredele esines Laste-keskuse Saku Sofi ansambel Kirsimari Maimu Hindi juhendamisel ja Aleks Peetsoni viiulihelide saatel.

Perearst Maili Jorro: „Mulle meeldib Eesti patsient”

VICTORIA PARMAS

Alates novembrist töötab Saku tervisekeskuses uus perearst Maili Jorro, kes on Sakus sündinud ja kasvanud, lõpetas kolm aastat tagasi Tartu Ülikooli arstiteaduskonna ja äsja peremeditsiini residentuuri ning on kogu elu teadnud, et tahab saada arstiks.

Saku tervisekeskusega on Maili seotud olnud juba 2013. aastast, kui Sakust sai tema residentuuri praktika põhibaas. Apriillist töötas Maili Sakus residentina ja novembris avas oma nimistu ehk alustas nullist. Teiseks töönaädalaks on Mailit endale perearstiks soovinud juba umbes 200. Nende seas on nii täiesti võõraid kui ka päris hästi tuttavaid. Nii ongi juhtunud, et registratuurist doktor Jorrole aja saanud patsient on kabinetiuksesse astudes rõõmsalt üllatunud, kui näeb, et valges kitlis arst on kunagine klassiõde Maili Madisson.

Viimati avati Sakus uus nimistu 2007. aastal, kui perearstina asus tööle Epp Vessel. Selle aja jooksul on aga elanike arv vallas nii palju kasvanud, et siin töötava viie arsti nimistus on juba pilgeni täis, igaühel pea 2000 patsienti. Kuna uue arsti juurde võivad end kirja panna uued elanikud, kuid arsti võivad vahetada ka praegused Saku tervise-

keskuse patsiendid, siis peaks liisandunud perearst tähendama ka teiste perearstide järjekorra lühenemist ning kõigi Saku inimeste jaoks kiiremat tohtri juurde pääsu.

„Enamik noori arste ei taha kohe oma nimistut, vaid eelistab töötada esialgu asendusarstina: nimistu seob terveks eluks ning vastutus on suur. Minul tekkis see soov viimase aasta jooksul – kindlate patsientidega on töös järjepidevus, mis on üks peremeditsiini aluspõhimõtteid,” põhjendab noor arst, kel oli kindel soov tulla tööle just Saku. „Ma lihtsalt ei ole Tallinna inime ja võrreldes teiste Harjuma perearstikeskustega on Sakus väga palju lisavõimalusi – meil on oma ämmaemand, taastusravivõimalus, teeme koostööd hambaarstide ning füsioterapeudi ja massöoriga. Meil on palju lisapädevusega õdesid ning loomulikult suur asi – oma labor.”

Sama kindel, kui soov Sakku tööle tulla, oli ka Maili soov arstiks saada ning plaani B tal pärast gümnaasiumi lõppu polnudki. Sugulased mäletavad arstiks saamise juttu ajast, mil ta oli 2. klassi tüdruk, kel eeskujuks nii silmaarstist ema kui perearstist tädi. Oma sõnutsi teadvustas ta 4. klassis, et suureks saades tahab olla justnimelt perearst. Nüüd teab ta, et soovib

Saku uus perearst Maili Jorro.
Foto: erakogu

perearstina olla oma patsientidele suunajaks.

„Soovin, et minu patsiendid tunneksid end selles meditsiini-rägastikus kindlamalt,” ütleb Maili, kes on igati päri tervise-minister Jevgeni Ossinovski plaaniga anda õigus eriarsti juurde registreerimiseks ainult perearstidele. „Praegu annab arst patsiendile saatekirja ja patsient jääb omapead. Need, kes jaksavad võidelda ja lõputult helistada, pääsevad eriarsti juurde, need, kes on haigemad ja nõrgemad ja kel on tõeliselt abi vaja, ei pruugi sinna pääseda.”

Õnneks on Maili sõnul juba

praegu tekkinud perearstidele võimalus küsida eriarstilt nõu e-konsultatsioonil, mida Saku perearstid ka usinalt kasutavad. Lisaks nõuandele on uue võimaluse pluss veel see, et vajadusel saab eriarst patsiendile ka vastuvõtu aja pakkuda.

Saatekirigi tähendab Maili jaoks dokumenti, mis on justkui tema küsimus oma eriarstist kolleegile. Seetõttu annab ta saatekirja siis, kui on patsienti näinud ja tundub, et edasi saaks kõige paremini aidata eriarst. Et end eriarstide tegemistega rohkem kursis hoida, käib Maili aeg-ajalt Põhja-Eesti Regionaalhaigla erakorralise meditsiini osakonnas valves. Oma sõnutsi sobivad talle eriti hästi kirurgiasolvid. Valveid on Maili teinud ka Soomes, nii et ülelahe-medit-siini kogemus on tal olemas ja pikemaks ajaks ega püsivalt ta sinna ei kipu. „Mulle meeldib Eesti patsient,” ütleb ta.

Kui Maili ei ole parajasti doktor Jorro, siis võib teda kuulda Saku puhkpilliorkestris flööti puhumas, mida ta on teinud juba 13 aastat, või leida näiteks Saku suusarajalt, kus tal just 19. kilomeeter läbitud sai. Kui veel aega üle jääb, siis ta ka laulab. Kui Maili aga oma lastele lasteaeda järele läheb, siis on ta mõne lapse lasteaiakaaslase arvates „täpselt selline emme nagu oli minu arstitädi”.

VALLAELU UUDISED

Saku Premium 7 muutus Statoiliks

7. novembril muutus Sakus Üksnurme teel asuv ja seni Premium 7 kaubamärgi all töötanud automaatjaam Statoili jaamaks. Endiselt on tegemist automaatjaamaga, kauplust üleminekuga bensiinijaa- ma kõrvale ei lisandunud. Statoili autokütuse teenindusjaamu omav Circle K Eesti AS ostis 23 Premium 7 kaubamärki kandva teenin- dusjaama vara: kinnisvara, teenindusjaamade opereerimiseks vaja- liku põhivara ja väikevahendid ning töö- ja ärikliendilepingud.

Circle K Eesti AS-i peadirektori Kai Realo sõnul võivad uuen- dustest nii Statoili kui Premium 7 senised kliendid, kuna teenindus- võrk muutub oluliselt laialtlevitumaks. "Meie uute jaamade piir- kondade elanikud saavad tankida parima kvaliteediga miles ja miles- PLUS mootorikütuseid, mis võimaldavad saavutada kuni 3% väikse- ma kütusekulu ja parema mootori töökindluse," lisas ta. "Kõik Pre- mium 7 erakliendid on oodatud liituma Statoil EXTRA lojaalsus- programmiga, et saada osa parematest soodustustest. Äriklientidele pakutakse võimalust jätkata Statoili kliendina samadel tingimustel."

Statoili lojaalsusprogrammi EXTRA soodustusemäär mootori- kütustele on 2,3 eurosent liitrit, kehtides ühtemoodi nii täisteenin- dusjaamades kui ka automaatjaamades. ☺☺

Pühadelauale Saku Pühadeporter, Originaal Pühadepruul ja kirsiõlu Cherry Brew

Eesootava pühadeperioodi ja pimedate talveõh- tute tarbeks on ajast aega õllemeistrite käe alt tul- nud just külmemaks hooajaks paremini sobivad kesvamärjused. Saku Õlletehas tõi tänava tal- veperioodiks välja suisa kolm talvist õlut – Pü- hadeporterit, Originaal Pühadepruuli (pildil) ning kirsimaitselise eriõlle Cherry Brew.

Saku Pühadeporter on tõeline talvehooaja klassik, ehe balti porteri tüüpi õlu. Rohkemad ka- ramell- ja kohvilinnased teevad tänavusest porte- rist tavapärasest rikkalikuma ja röstisema mait- sega eripruuli, mis on sobilik nii prõksuva kami- na ees mõtete mõlgutamiseks kui ka saatjaks šo- kolaadikoogi kõrvale. Heleda talveõlle sõbrad leiavad Saku vali- kust aga tummise maitsega Originaal Pühadepruuli. Lisaks heleda- tele odralinnastele on Originaal Pühadepruulis kasutatud ka magu- sama maitsega karamelliseeritud odralinnaseid ja tummisema mait- senüansi lisab madalam käärimisaste, mis teeb sellest ideaalse joogi liharoogade kõrvale või ka niisama seltskonnas nautimiseks.

Uue maitse lisandus Saku eriõllede sarja Antvark kirsimaits- seline magushapu Cherry Brew. Aromaatse ja külluslikult rubiini- punase Cherry Brew hapukat kirsit maitset tasakaalustab linnaste magus mekk ja parajalt humalane järelmaitse. Saku Õlletehas

Nurmiko jõuluime – 100 000 õitsvat jõulutähte

Kord aastas saavad kõik huvilised heita pilgu Nurmiko Aianduskes- kuse 10 000 m² suurusesse kasvuhoonesse Juulikul. Tänavu 19. no- vembril oligi see päev, mil oli harukordne võimalus näha õitsemas korraga rohkem kui 100 000 jõulutähte. Lillekasvatavad näitasid kau- neid eri sorti ja värvi taimi, rääkisid nende kasvatamise võtetest aian- dis ning andsid nõu, kuidas kodus lille eest hoolitseda. Selgus, et suu- red jõulutähed pandi Juulikul kasvama juba jaanipäeva paiku. Kui meil ostetakse enim punaseid, siis näiteks Taanis eelistatakse val- geid. Jõulutähtede hinnad kaupluses jäävad vahemikku 1.80-19.90.

Rocco on pühadeajaks valmis

Juhataja Silvia Toode sõnul pakuvad nad spetsiaalselt jõuludeks soo- ja toiduna seapraadi ja verivorsti praekapsa, pohla- ja kõrvitsasalati- ga. Pühade tarvis tehakse ka suuremates kogustes sülti ja pasteeti. „Ülejäänud toodangu osas oleme ikka oma tavalistele peolauatoode- tele truud – sortiment on meil üsna suur ning jõulude ajal valmistame jõudumööda kõike. Eelmise aasta kogemus näitas, et kõik valmistatu õnnestus ka ilusasti ära müüa. Sel aastal on jõulupühad küll suhteli- selt lühikesed, kuid loodame, et jõululauale pööratakse ikka suurt tähelepanu,“ sõnas OÜ Rocco juhataja. ☺☺

Tugi ja Tegu ootab „Jõulutelgis“

Head Saku valla elanikud! Paljudega teist kohtusime eelmisel aas- tal „Jõulutelgis“. Ka sel aastal oleme kohal, et aidata neid lapsi ja perekondi, kus majanduslik toimetulek on raske ning jõulukingitus- te ostmiseks vahendeid ei ole. Kutsume teid toetama Saku valla vä- hekindlustatud perede lapsi! Annetustena on oodatud maiustused, uued mänguasjad, raamatud, mängud, koolitarbed, joonistustarbed, käelise tegevuse vahendid, hügieenitarbed (hambahari, hambapas- ta, pesemisvahendid, higipulk, käterätikud, saunalinad). Samuti so- bivad uued rõivad ning voodipesu ja sporditarbed. Ootame Saku Huvikeskuse „Jõulutelgis“ 18. detsembril kell 10 Saku Valla Majas! **KAIRI ZALETAJEV, MARJU-RIINA LAUGEN** (MTÜ Tugi ja Tegu)

KALLID SAKU VALLA PENSIONÄRID!
Olete oodatud

Jõulupeole

8. detsembril 2016 kl 16
Saku Gümnaasiumi saalis
Kaasa võtta rõõmus meel ja kohvitass
Meeleolu loob ansambel LAINE

Saku Huvikeskus
www.sakuhuvikeskus.ee

SAKU KIRIKU JÕULUKIRBUKAS

10. detsembril kell 11.00–15.00
Tallinna mnt.8
Kodukohvik, soe supp ja õnneloos
Minilaat–Hoidised ja käsitöö
Riided igale vanusele
Astu läbi!

Esko talus tarkust ammutamas

MARIANNE ÕUN

Ki-Ku-Ta-Ro PÜ juhatus nimel

Kiisa-Kurtna-Tagadi-Roobuka pensionäride ühendus kogunes hingedekuul Kajamaa külas asuvasse Esko tallu, kus saime meenutada nii kadri- ja mardipäevatradsioone kui õpitoas osa muistse talupere tegemistest. Päeva muutis meie jaoks sisukaks ja tulusaks talu perenaine Sirje.

Meie päev algas lühikese ekskursiooniga talumajanduse tagatubadesse. Alustasime tooraine tootmislaborist ehk lüpsilaudast, kus oli just algamas lõunane lüpsiaeg. Lehmade ninaesine oli rikkalik. Ilmselt Luusaare Ülo püüdlik töö ja tegemine, tuleb kohe mõttesse, sest teavad ju kõik, et Esko talu ja „Õne 13“ seriaali Uue-Variku talu vahel võib panna võrdumärgi. Lüpsil on praegu 33 lehma, ülejäänud kümmekond puhkavad, et valmistuda uueks edukaks tootmisperioodiks, anda eluterve järglane oma lüpsikarja täienduseks.

Õues toimetasid suurekasvulised limusiinid, lihavedelad – piimakarja kõrval teine valdkond, mida talus arendatakse. Küll oli üllatav näha päevavannust vasikat oma jalgadel ümber ema askeldamas ja toidulauda kruttimas. Loomad on aastaringelt õues ja perenaise sõnul ei tee 28 miinuskraadi neile midagi, varjualustest nad ei hooli.

Edasi siirdusime läbi aia toorpiima ümbertöötlemise laborisse. Kogu lehmadel saadud piim

Lüpsil on praegu 33 lehma, ülejäänud kümmekond puhkavad.

Foto: Kairi Langund

töödeldakse laboris ümber jogurtiks, kohupiimaks, juustuks, jäätiseks, võiks ja joogipiimaks. Puhtusest särav juustukoda oli meie jaoks kui kunstigalerii – seal toimetab fantastiline piiga, kes oli üleni valges, pealaest varbaotsteni ... vau!

Kui olime vaadanud üle ka talu tehnika, siirdusime töötuppa, kus hakkasime ise piima „ümber töötlemä“. Kaminatule paistel vaatasime Esko talust filmi, kus talu töid ja tegemisi seletas lahti Luusaare Ülo. Väga hästi koostatud õppefilm – kõik said üheselt aru, et kui talu õigesti kasvatada ja hooldada, kui on soodus pinnas ja tulusad inimesed, on elu lill. Veel saime teada, et peale oma pere on Esko talu tegemistesse kaasatud ka kuus töötajat; talutoodangut müüakse oma vallas, pealinnas, Tartus jm; enamik selle talu tooteid kannavad pääsukesemärki Tun-

nustatud Eesti Maitse. Tunnustust jagasime ka meie, kui talutoodangut degusteerisime.

Tegijate näpunäiteid kuulates õppisime ja omandasime nippe, kuidas valmistada kodusel teel kvaliteetsest piimast kohupiima, võid ja jogurtit. Nii mõnedki meist tundsid vanu masinaid nähes äratundmisrõõmu ning toodangut maitstes veendusime, et talu piim on tõesti kvaliteetne. Tooted olid õnnestunud ja kõik laual olnu sai ka ära söödud.

Enne lahkumist ostisime kaasa meelehead, et ka kodused saaksid osa Esko talu heast ja paremast.

Ki-Ku-Ta-Ro PÜ juhatus tänab ettevõtmise õnnestumise eest Esko talu peret ja bussifirmat Heinsal Reisid. Ettevõtmise õnnestumisele aitas kaasa ka Saku vallavalitsuse MTT fondist saadud toetus. Erioline tänu kuulub meie inimestele, kes on aktiivsed ja elurõõmsad ning ei pea paljudeks taas kord kõike kogada – aitäh kõigile!

Saku Mandoliinid – aasta kollektiiv

Eesti Rahvatantsu ja Rahvamuusika Selts jagas taas tunnustusi aasta parimatele rahvatantsijatele ja -muusikutele. Tunnustusi jagati üheksas kategoorias. Aasta kollektiivi tiitli pälvis Eesti suurim mandoliiniorkester Saku Mandoliinid, mis on saanud mandoliiniorkestrite taastulemise lipulaevaks.

Viimase paari aasta jooksul on ansambel saavutanud juhendaja Joosep Sanga käe all väga hea mänguvormi ja kõrge kunstilise taseme ning andnud palju erinevaid kontserte, mille publik on alati rohkearvuline. Lisaks on orkester rikastanud Eesti muusikasuve Saku Mandoliinifestivali korraldamisega. ☺☺

DETSEMBER 2016

EELK SAKU TOOMASE KOGUDUSES

L 03.12 kl 11-14 Tüdrukute klubi
P 04.12 kl 15.00 Jumalateenistus
L 10.12 kl 11-15 Saku kiriku jõulukirbukas, kohvik ja minilaat
P 11.12 kl 17.00 Noorte jõulupidu vanusele 7-12a
P 11.12 kl 15.00 Noorte jumalateenistus (pühapäevakool 0-6 a)
T 12.12 kl 18.30 Koguduse piiblikool
P 18.12 kl 15.00 Jumalateenistus
K 21.12 kl 18.00 Koguduse jõulupidu
L 24.12 kl 11.00 Jõululaupäeva perejumalateenistus
P 25.12 kl 15.00 1. jõulupüha jumalateenistus
• 9. dets noorte väljasõit Lääne-Nigula noorteõhtule Checkpoint. Kontakt Ranno Seppel, tel 5661 7249
• Saku Gospeli proovid N kell 18.00. Uued lauljad on teretulnud! Kontakt / koorijuht: kailikase@gmail.com
• Beebilaul T kell 10.30. Info ja reg Ave tel 5919 7902/ ave.molster@eek.ee
• Koguduse õpetaja Magne Mölster, tel 5919 7802/magne.molster@eek.ee
Aadress: Saku palvemaja, Tallinna mnt 8, Saku alevik
Koguduse koduleht: saku.eek.ee

VALLAELU UUDISED

Karjavärava viadukti ehitusest

Seoses Tallinna ringtee ehitusega uuendatakse ka Juuliku külas olevat Karjavärava viadukti (pildil). Praeguseks on Karjavärava viadukti alusest läbipääsust valminud pool (Tallinna-poolne osa) ning ülejäärmise nädala paiku hakatakse lammutama vana viadukti. Kuni vana viadukti lammutatakse, jalakäijaid sealt alt läbi ei lasta. Lammutustööd kestavad umbes kuu aega (sõltub ilmast). Seejärel algab vana osa asemele uue ehitamine ning siis pääsevad jalakäijad taas viadukti alt läbi – toetuselementidesse jäetakse jalakäijate jaoks umbes 1,5 meetri laiune ava. Viadukt peaks valmis saama kevadel ning siis algab Karjavärava tee ehitus, mis peaks valmima sügiseks ning siis pääseb sealt läbi ka auto ja bussiga. ☺☺

Taasavati Saku helkuripuu

1. novembril sai Saku endale juba teist korda helkuripuu, mis asub Saku aleviku keskel Konsumi ees, enimkülastatud bussipeatuse taga (pildil). Helkuripuud haldab Saku Valla Noortekeskus aktiivsete ja tublide noortega.

Helkuripuu eesmärk on tuletada inimestele pimedaja saabumisel meelde helkuri vajalikkust. Puud saavad kasutada heapere-mehelikult kõik kodanikud – igaüks võib sealt endale helkuri võtta või siis jälle üle oleva helkuri puule riputada. Helkuripuu kasutamise saab iga kodanik aidata kaasa oma kodukoha turvalisemaks muutmisele.

Sellel aastal aitavad helkuripuud töös hoida mitmed ettevõtted, asutused ja eraisikud. Suur tänu teile, Saku Õlletehas, AS Samat, Makita OÜ Eesti filiaal, Vembu-Tembumaa, Lääne-Harju piirkonna politseijaoskond, Saku Läte OÜ, Ergo Insurance AS, Expert, Telia Eesti AS, Rakvere Põhjakeskus, MTÜ Eesti BMW Klubi, Creditstar Group, Noorteagentuur SA Archimedes, Ramirent Baltic AS, Sel-

ver AS, Tamrex Ohutuse OÜ, Saku Vallavalitsus, Saku Gümnaasium, Maanteeamet, Saku Valla Noortekeskus. Lisaks suur tänu kõikidele eraisikutele, kes helkurid meie juurde on toimetanud või ise neid puu külge lisavad.

Helkuripuud on plaanis aktiivsena hoida kuni aasta lõpuni, selleks ajaks peaks kõik soovijad omale helkuri külge saama.

EVELIN KÜBERSON,
Saku Valla Noortekeskuse juhataja

Julge olla silmapaistev!

GERLI GRÜNBERG, Maanteeamet

Eelmisel aastal jättis liikluses elu 24 jalakäijat, kellest 16 said surma pimedal ajal. Hukkunustest vaid kolm kandsid helkurit.

Eestlaste meelestatust helkuri vajalikkuse osas on ülikõrge – viimaste küsitluste kohaselt on see näitaja üle 14-aastase elanikkonna seas 91% ja ja laste puhul suisa 99%. Tegelikult kinnitab enda rõivale mõne nähtavaks tegemise vahendi vaid 66% täiskasvanutest. Reeglina on nad naised, üle 65aastased; maakonnakeskuste, väiksemate linnade ja alevite elanikud ning inimesed, kes liiguvad võrdsele nii autoga kui jalgsi. Kuidas aga säästa nende elusid, kes ei kannaks reflektorit seetõttu, et pole leidnud sobivat või on kord ostetu ära kaotanud? Valdavalt on nad 19-34aastased, mehed, tallinnased ja igapäevased autosõitjad.

Tõenäoliselt on paljud jalakäijad pimedas liikudes imestanud, miks autojuhid neid ei näe. Roolikeerajad seevastu on üle elanud mitmeid ehmatushetki, kui tee äärde ilmub ootamatult tume siluett, mis sama müstiliselt ka kaob. Nottinghami teetöölise Percy Shaw oli pea 80 aastat tagasi valgustamata teel sõites samas situatsioonis. Oma abitus ja ebatavalises olukorras tekkis tal aga geniaalne idee, mis viis helkuri leiutamiseni. Nimelt märkas mees teepervel kassi, kelle silmad peegeldasid autotulede valgust. Kassi, aga ka süvaveekalade ja maismaakiskjaliste silmade võime peegeldada silmadele langenud valgust, saigi esimese helkuri tehnoloogilise lahenduse keskmeks.

Eri suuruse ja kujuga jalakäijahelkuri kõrval on viimastel aastatel lisandunud palju innovatiivseid lahendusi, mis pakuvad iseseisvalt või koos klassikalise helkuriga pimedal ajal liikudes tõhusat kaitset. Kindlasti peab arvestama, et kõigil toodetel ei pruugi kehtivat sertifikaati olla. Kuigi kasutatud materjal võib vastata tehnilistele nõudmistele, ei ole väiketootja jaoks alati põhjendatud taotleda aja- ja ressursimahukat CE-märgistust. Teisalt kuluvad helkuriribadega rõivad ja helkurspreiga üle pihustatud esemed kasutamise käigus ning nende peegeldavad omadused aja jooksul kahjustuvad. Helkuriribadega väliriiete keskmiseks „elueaks“ peetakse kuni 25 pesukorda.

Liiklusohutuse seisukohalt on kõik uued lisavahendid enda märgatavuse suurendamiseks aga väga soovitud. Ülekäigurajal, kõnniteel või bussitaskus oodates, aga ka maanteel teed ületades, ei paista vaid ühele kehapoolale kinnitatud reflektor sõidukijuhile piisavalt hästi ning tal ei jää aega ohulokorrale adekvaatselt reageerida. Sestap on soovituslik kanda korraga mitmeid eri funktsiooniga valgustpeegeldavaid tooteid, millest üks peaks olema sertifitseeritud.

10 võimalust olla silmapaistev

Helkuraerosool on mugav pihustatav vahend jalgrattaraamile, lapsevankri ratastele, rõivastele, jalatsitele, seljakotile ja kiivri. Saadaval erinevate materjalide jaoks. Arvestada tuleb, et helkursprei-kiht ei püsi igavesti, seetõttu peab esemeid regulaarselt aerosooliga värskendama.

Laetav helkur koosneb plastmassist helkurist ja silikoonist kestast, mis helendab peale loodusliku või tehniliku valguse käes laadimist. Sobib eriti keskkonda, kus on kehv või olematu tänavavalgustus. Mugav paigaldada riide, selja- või koolikoti külge.

Rattasusside katted on enamasti neon-

toonis, et tagada hea silmapaistvus. Lisaks sellele kaitsevad jalanõusid ka pori ja mustuse eest ning tagavad lisasoojust.

Helendav seljakotikate on erksat värvi ja kaetud valgustpeegeldavate ribadega, mis tagavad pimedal ajal nähtavuse kuni 100 m kaugusele. Veekindel materjal kaitseb koti sisu ka vihma eest!

Helkurtraksid on saadaval eri lõigete ja disainiga. Sobivad nii tervisesportlasele, jalgkui ka mootorratturile. Efekti tagavad neonvärv ja helkurribad. Elastne vöö aitab end kehakuju järgi suuruse parajaks timmida.

Helkurlõngast ja -niidist tooteid saab osta valmiskujul, kuid käsitööhuvilise jaoks on olemas ka spetsiaalne helkurniiti sisaldav helkurlõng. Saadaval on ka helkurniit, mida saab koos meelepäraste lõngaga mütsidesse, sallidesse ja kinnastesse kududa, kasutada heegeldamiseks ja tikkimiseks.

Helkurkleebiseid on eri kuju ja suurusega, kuid eelistada võiks CE-märgistusega variante. Need tagavad hea nähtavuse nii rõiva selja- kui ka esiosale ja eri kõrgustele paigutatult. Uudse lahendusena pakutakse helkivaid helkurkangast kujundeid, mida saab riidele triikrauga kinnitada.

Helkurteip on tugeva liimiga peegeldav 3M materjal, mida saab sobivasse suurusesse lõigates kasutada igal pinnal – näiteks oma käimiskepid silmapaistvaks teipida.

Helkurpulgad jalgratta kodaratele on efektsed, lihtsalt paigaldatavad sertifitseeritud pulgad, mis helgivad 360 kraadi.

LED jalanõud on LED-ribadest tallaga, mida on saadaval nii lastele kui ka suurtele.

Siin toodu on muidugi võimalustest. Helendavad tossupaelad, helkurprossid ja käsitööhelkurid, LED-kõrvarõngad, helkurseljakotid, helkuriribadega rõivadisain ja palju muud ootab avastamist. Näita, kuidas sina end nähtavaks teed. Lae üles oma foto lehele silmapaistev.ee ja osale auhinnamängus.

Susisemisega võib rasvatihane päästa oma elu

7. detsembril kell 17.30 saab Saku raamatukogus loodusõhtul kuulda põnevaid fakte tihaste elust. Jutustab tihaseaasta koordinaator Margus Ots.

Rasvatihase erinevaid kõlavaid laule tunnevad paljud, kuid vähesed on kuulnud seda lindu mao kombel susisemas. Susinat kuuleb pesakastis hauduvale emaslinnule peale sattudes, mujal rasvatihane seda häälsust ei kasuta. Põhjus on kiskjates nagu nirk, kärp, metsnugis, värbkakk, hulkuvad kassid, kes on õõnsuses askeldavale vanalinnule ohuks.

Suurim oht ähvardab just mune hauduvaid ematihaseid, kes 12 haandumiseks kuluva päeva vältel istuvad kannatlikult pesal, lahkudes sealt harva. Kui avapesitsejad saavad kiskja lähenedes kiiresti igas suunas põgeneda, siis õõnelindudel on põgenemisteid vaid üks.

Susisev häälsus (ingl k hissing) algab kähisevalt ja lõpeb ššš-häälsusega, sageli lööb emaslind susina lõppedes saba-suled ning tiivad järsult laiali, et selliselt sisetungijat veelgi ehmatada. Häälsus on sarnane

Rasvatihane ja teised tihased

Margus Ots

Kolmapäeval, 7. detsembril 2016 algusega kell 17.30 toimub Saku Vallaraamatukogus (Saku, Teaduse 1) rasvatihase aasta loodusõhtu.

Tihaseaasta koordinaator Margus Ots tutvustab kõiki Eesti tihaseid: rasvatihane, sinatihane, musttihane, tutt-tihane, põhjatihane, salutihane, taigatihane, lasuurtihane, sabetihane, kukkurtihane.

Loodusõhtu toimub raamatukogu ja vallavalitsuse koostöös, osalemine tasuta
Lisainfo: Victoria Parmas, victoria.parmas@sakuvald.ee, tel 506 2659.

www.eoy.ee/rasvatihane

mao susinale või nirgi hoiatus-häälsusele ning see peaks võimalikke kiskjaid peletama või ehmatama sedavõrd, et emas-

linnul tekib võimalus õõnsusest põgeneda enne, kui kiskja end koguda jõuab.

Info: www.eoy.ee/rasvatihane

Peeter I aegsed helid Saku mõisas

Pühapäeval, 4. detsembril kell 17 kuuleb Saku mõisas Peeter I ja tema ajastu vaimulikku muusikat kontserdisarjast „Helisev ajalugu. Vaimulik pärand“, esi-nejaks tuntud kooriansambel Orthodox Singers Valeri Petrovi juhatusel.

Kontserdil kõlavad tol ajal Venemaa kloostrites levinud Znamennõi viisid, Peetri kiidulaulud, Nikolai Diletski muusika ja palju muid tolaaegseid teoseid. Samuti saab kontserdil kuulata eksklusiivset vaimuliku heliloomingut, mis oletatavalt pärineb Peeter I enda sulest.

Professionaalsetest muusikutest koosneva ansambli Orthodox Singers lõi Valeri Petrov 1989. aastal. Kooriansambli repertuaaris on nii varajasi kui ka nüüdisaegseid õigeusu kiriku-laule. Lisaks tuntud välismaiste heliloojatele on ansambli repertuaaris ka Eesti heliloojate Arvo Pärti, Cyrilluse Kreegi, aga ka Veljo Tormise muusikateoseid. Orthodox Singersi muusikud valdavad meisterlikult erinevatele ajastutele omaseid väljendusvahendeid: ansambli esinemismaneeri iseloomustavad täielik süvenemine pühakirja igasse sõnasse, laitmatu hääletehnika, täpselt läbi mõeldud dünaamiline kava ning erakordne stiilitunnetus.

Kriitikud on korduvalt esile tõstnud ansambli lausa üleloomulikkust oskust säilitada esitamise käigus teose vormiühtsust, saavutades samal ajal võrratult dünaamilise piano, mida kirjeldab kõige paremini väljend „heli sulab ära“.

Pileteid hinnaga 15 ja 10 eurot saab osta Piletilevist, aga ka kohapeal enne kontserdi algust.

MARIA PETROV

Loksa tantsurühma naised panid ka Saku elukaarlased *line*-tantsu tantsima. Foto: Valentina Ader

Seltsis segasem

Nii uskusid vanad eestlased ja ega see tänapäevalgi teisiti ole. Räägivad ju arstidki, et suhtlemisvaegus mõjub tervisele halvasti. Eriti kehtib see eakate kohta. Meie pensionäride ühendus Elukaar on selle põhimõtte omaks võtnud ja leidnud võimalusi, et me saaksime suhelda pea-

le omainimeste ka naabritega.

Oktoobrikuus olid Elukaare külalised Nõmme Kultuurikeskuse tantsijad, kes rõõmustasid meie eakaid hoogsate hispaania ja mustlastantsudega, ning kaunites kostüümides kõhutantsijad. Selle aasta viimasel Elukaare koosviibimisel 19. novembril oli meil aga külas Loksa tantsurühm Ranna Lained,

kes esitas meeleoluka *line*-tantsu kava. Lisaks esinemisele panid nad ka meie elukaarlased aktiivselt liikuma – *line*-tantsu õppima. Loksalased olid toonud kaasa ka huvitava ja kauni käsitöö näituse, millest meiegi inspiratsiooni saime. Nukravõitu ilmgil ununes aktiivses tegevuses ja rõõmsate muljete tõttu.

LY MADISSOON

TÖÖPAKKUMISED

Kauplus **Saku E-Ehituskeskus** (Tallinna mnt 6) ootab tööle ausat, kohusetundlikku ja arenemisvõimelist **klienditeenindajat**. Võib töötada osatööajaga. Info: saku.e-ehituskeskus@harjuty.ee, 669 9835 - kauplus, 525 9383 - juhataja.

Õmblusettevõtte Rõmelis OÜ Keilas **võtab tööle õmblejaid**. Kontakt tel 5741 5444.

Saku puhkpill sai 50aastaseks!

12. novembri õhtul kõlas Saku Valla Maja saali lavalt Johann Straussi „Jubelfest-Marsch“, sest tegemist oli väga tähtsa juubeliga – valla esindusorkester puhkpilliorkester Saku tähistas 50. sünnipäeva.

See oli 1966. aasta sügis, kui Saku 8-klasilisse kooli tuli muusikaõpetajaks Jaak King, tol ajal Riikliku Akadeemilise Teatri Estonia orkestri metsasarvemängija, ja pani lapsed huvituma puhkpillimängust. Koolil olid pillid olemas, kuid need seisid kasutult. Tolmunud muusikariistad toodi laost välja. Nii see algas, 11 poisiga.

Juba kahekuulise töö järel suutis kõrghariduse ja professionaalse orkestrandi vilumusega juhendaja Jaak King esitada orkestriga Gruusia rahvalaulu „Suliko“. Esimese tööaasta lõpuks oli repertuaaris 15 kergemat pala. Meenutamist väärivad koolipoiste orkestrilaagrid. Kaasa võeti telgid ja pillid, köhutäie eest hoolitsesid osaliselt kooli kasvuhooned.

Oli aasta 1971. 19. juunil kutsuti Saku Õlletehase varustusosakonda pillimehi ja pandi kirja, kes millist instrumenti valdab. Sel päeval registreeriti 22 mängijat, kes olid nõus hakkama tegutsema uues orkestris, millel veel nimigi puudus. Mänguga otsustati alustada sama aasta septembris. Autotranspordibaasi nr 16 ametiühingust saadi komplekt puhkpille ja lisaks veel üksikuid vanemaid pasunaid, mis ära said remonditud.

7. september, 1971. aasta. Kell 7 õhtul kogunesid 19 pillimeest ja dirigent Jaak King õlletehase punanurka. Pillid puhuti häälede ja täpselt kell 20.19 Moskva aja järgi kõlas marss „Esimene samm“. Samast päevast kannab kollektiiv nime PPO Saku. Proovid

toimused alguses neli korda nädalas – küll õlletehase punanurgas, autobaasi nr 16 Saku brigaadi autoremondi töökojas, õlletehase remondimeeste riietusruumis. Kaheks hooajaks jäadi peatuma pritsikuuri, kust proovi ajaks pritsiauto välja aeti.

7. novembril 1971 toimus orkestri esimene avalik esinemine Tallinnas – oktoobriparaadil. Mängiti marsse.

On olnud aegu, kui näiteks trompetimängijaid oli orkestris väga vähe. Hädast aitas välja Sakus läbi aegade tuntud muusikamees Lembit Kopso, kes, mängides orkestris küll saksofoni, võttis kätte, astus muusikakooli ja õppis ära trompetimängu.

Väljavõte proovipäevikust 30. detsember 1971: „Selle aasta viimane proov. Kõigile üllatuseks tuli külla näärivana koos saatjaskonnaga. Tervitasime teda paari palaga. Iga mees sai kingipaki. Pritsikuuri oli saabunud aastavahetuse tuju. Kuusk ehitud, prooviti õlut ja ka natuke kangemat.“

Orkester oli kutsutud Harju rajooni puhkpillipäevadele, rajooni laulupidudele, vabariiklikule tantsupeole ja ka üldlaulupeole. Koosseis oli 27-liikmeline pluss 5 rivitrummarit. „1. mai 1972. Maiparaad Tallinnas. Rongkäik liikus aeglaselt, mängisime marsiraamatu kaks korda läbi (raamatus 10 marsi)! Enda tuju oli aga nii ülev, et ei saanud veel koduski pidama. Läksime Saku Õlletehase katusele. Suur trumm tõmmati kõiega üles. Muidu ei mahtunud. Mängiti kõrgelt

Saku rahvale marsse.“

20. veebruar 1977. Koos on Eesti NSV 13 paremat I kategooria orkestrit, nende hulgas PPO Saku. Pillirühmade omavaheline jõud, häälestus, tugevus, kooskõla – see kõik oli korras. Dirigendi käe all mängis jõuline orkester nii *pianos* kui *fortes*. Mängiti end viiendale kohale ja maakollektiividest oldi esimesed. Sel ajal andis orkestrile peavarju Eesti Maaviljeluse ja Maaparanduse Teadusliku Uurimise Instituut.

Möödunud sajandi 80ndate teises pooles hakkas orkestri tegevus väibuma. Aastail 1986 ja 1987 läksid ajad väga keeruliseks, inimesed käisid tööl mitmes kohas ja pillimänguks ei jäänud enam lihtsalt aega. Kui vaid 7 meest mängima jäi, saadi aru, et see ei ole enam orkester. Traditsioonidega puhkpilliorkester Saku jäi 16 aastaks varjuse alla.

Orkestrantidel on meele, kuidas 2003. aasta jaanuaris kooliorkestrist sirgunud Marti Rehemaa Saku orkestri taaskokkutsumist alustas: „Üritame, ajame vennad kokku ja hakkame jälle mängima!“ Kohe võttis tuld ka Jaak King, selleks ajaks juba pikaajaline Saku Muusikakooli direktor. Info hakkas liikuma, varsti pandi paika esimesed proovid. Paljudel oli see nii orkestrikaaslaste kui muusikaga taaskohtumine. 2003. aasta jõulude ajal esine ti koos koolikooriga. 2004. aasta Eesti Vabariigi 86. sünnipäeva kontsertaktusel mängiti nii iseseisvalt kui koos segakoor Tuljakuga.

Saku Huvikeskus
www.sakuhuvikeskus.ee

Saku Huvikeskuse lastekollektiivide

JÕULUKONTSERT

reedel, 18. detsembril
kl 18.30
Saku Valla Majas

ESINEVAD:
Saku väikesed võimlejad, tantsijad, plokkflöödiring,
tütarlaste lauluansambel, teatring,
kergemuusikaansambel jt

LASTEHOMMIK

Pühapäeval 11. detsembril 2016

kl 11 Jõululaulud-piparkoogid
huvikeskuse III kr saalis

kl 12 Jõuluetendus
II kr saalis

**PÄKAPIKU-
PEALIK
PEETER**

tasuta!

**Mõnus
Jõulukontsert**

ROBIROHI

Viimsi Kergemuusikakoor
Viikerkoor

11.12 kell 17.00
SAKU VALLAMAJA SAALIS

Piletid müügil tund enne algust kohapeal

Pilet 5 €

Jaak Kinga oskusliku tegutsemise ja läbi-rääkimiste tulemusena sai orkester soetada uued pillid, mille seas kolm uut Yamaha tuubat on praeguse dirigendi Ants Reinholdi sõnul „eriline maius“. 2008. aastal andis Jaak dirigendikepi üle Antsule üle.

Orkestri kohalike traditsioonide nimekirjas on iga-aastane esinemine vabariigi aastapäevale pühendatud pidulikult aktusel Kiisal, samuti gümnaasiumi ja muusikakooli lõpuaktustel, Saku laadal, Saku laulu- ja tantsupäeval, Hageri kihelkonnapäeval. Koostööd tehakse Saku algkooliga, kus on tähistatud isadepäevi, tutvustatud puhkpillimuusikat ja pille endid, lapsed on saanud vaadata neid nii silmade kui kätega. Vallavälistest üritustest on kollektiiv teinud ühiskontserdi Tallinna Tule-tõrjehingu orkestriga Tallinna Ülikooli aulas, Tallinna Trammipargi Puhkpilliorkestriga nii Sakus kui kultuurikeskuses Kaja. Aastaid on osaletud Tartu rahvusvahelisel festivalil „Mürtsub pill!“ ja loomulikult üldlaulu- ja tantsupeol. Välismaa kontsertidest võib nimetada Sankt-Peterburgi Jaani kirikus antut.

Kurioosumitest tuleb meelde juhtum 2013. aastal, kui orkestri meesmängijad kutsuti kosmeetikasarja AINHOA naiste kongressile ja vihjati, et pille pole tarvis kaasa võtta. Kuid puhkpillimeest paljaste kätega ei võta ja oma kontserdi said nemadki.

6. aprillil 2013 saavutas puhkpilliorkester Saku ülevabariigilisel puhkpilliorkestrite konkursil keskmise suurusega puhkpilliorkestrite kategoorias auväärsse teise koha!

Segakoor Tuljakuga on tehtud reisid Soome ja Setomaale. Segakoor Studium Vocalega on antud ühine kontsert Saku Valla Maja saalis. Tänu heale sõpruskonnale on Eestis välja kujunenud selline nähtus nagu väikesaarte laulupidu, kus PPO Saku ikka kohal on.

RIINA VIIRA (althorn)

PUHKPILLIORKESTER SAKU

Dirigendid Jaak King ja Ants Reinhold

- **1966** - Saku koolis alustas tegevust õpilaste puhkpilliorkester.
- **1971** - loodi puhkpilliorkester Saku (PPO Saku).
- **2003** - pärast 16 aastast vahet loodi orkester taas.
- **Jaak King** - orkestri asutaja ja esimene dirigent.
- **Alates 2008.** aastast dirigeerib orkestrit **Ants Reinhold**, abidirigent on trompetimängija **Lembitu Vaidla** ning kontsertmeister **Tarmo Haav** (klarnet).
- Orkestri koosseisus on praegu **35 mängijat**, neist staažikamad pillimehed on **Aivar Pukk** (tenor) - alustas 1966. aastal, **Arvo Tikku** (tuuba) - 1968, **Urmas Eiche** (althorn) - 1971, **Vello Sasmin** (bariton) - 1972, **Mart Hüüp** (tenor) - 1974, **Allan Bogdanov** (tuuba) - 1976. Orkestri president on **Mati Ärm** (tuuba).
- **2016** - puhkpillimängu edendajatele anti välja esimesed **orkestri aumärgid**.

50 aastat kooselu tenoriga

12. novembril andis puhkpilliorkester Saku oma 50. sünnipäeva kontserdi. 35 pillimehe seas oli laval aga üks mees, kelle pillihelid on kõlanud orkestris selle esimesest päevast alates – orkestri staažikaim liige Aivar Pukk.

„Kaks korda nädalas kaks tundi pilli puhuda on üks tore rutiin ning Saku puhkpilliorkester mõnus koht, kuhu pead ikka ja jälle minema ja kus tahad olla,“ ütleb Aivar, kes oma pilliga kohtus esimest korda 50 aastat tagasi, kui orkestri asutaja Jaak King tuli Saku kooli ja kutsus kooli saali kõiki, kel huvi pillimängu vastu. Läks ka Aivar, tol ajal 12aastane 5. klassi poiss. „Siis sai ju tunnist ära,“ nimetab ta tolleaegse esimese põhjuse.

Pillid olid olemas ja need tuli mehitada. Dirigent vaatas poisid üle ja Aivar sai endale tenori. „Sellega pani Kinga Jaak täppi,“ leiab mees, kes on oma pillile siiani truuks jäänud ja mänginud elu aeg esimest tenorit, mis on üks orkestri kolmest viisipillist eufooniumi ja trompeti kõrval. Kuidas tema pill orkestris kõlab, pole ta ise saalis istudes kuulnudki, sest on ainus selle pilli mängija orkestris. Oma mängu on tal olnud võimalik kuulata aga kahelt plaadilt, mille orkester on oma tegutsemisaja jooksul salvestanud.

Kaks aastat on Aivar saanud maitsta ka n-ö profipillimehe elu. See oli siis, kui ta teenis Baltiiskis nõukogude sõjaväes. „Sain 10 rubla kuus ja puhuda pilli iga päev, vahel kaheksast hommikul kuni hilja õhtuni, kui tuli esineda ohvitseride kasiinos ja vabaõhukontsertidel. See oli kõva noodilugemise kool,“ nentis ta. „Loomulikult mängisime kohustuslike marsside, kuid aasta aruandekontserdil esitasime ka suurteoseid ja samas ka kergemaid lugusid. Sõjaväeorkestril oli ka oma stuudio, kus käisin vabal ajal tihti harjutamas, sest tahtsin olla oma juhendaja väga hea baritonimängija sarnane.“

Kindlat lemmikžanrit Aivaril ei ole, üht-

Aivar Pukk ja tema pill. Foto: SS

viisi lemmikud on nii vanaaja lood kui kaasaegsed palad ning orkestri 170-looline repertuaar on tema hinnangul väga mitmekesine. „Pinget pakub lugu siis, kui see on parajalt raske,“ ütleb Aivar ja lisab, et ühe pika noodimängimine võib olla isegi raskem kui kiirete käikude puhumine. „Need neljalöögilised seest tühjad noodid ehk kartulid, nagu me neid kutsume, väsitavad huule ära.“

Pikast pillimehe karjäärast on tenoripuhujale enim meelde jäänud aastatetagused orkestrilaagrid ja viimasel ajal toimunud väikesaarte laulupeod. „Võistumängimised on olnud ka mõnusad pinget pakkuvad ettevõtmised,“ ütleb ta.

Küsimusele, mida pillimäng talle elus andnud on, vastab Aivar: „Viisipidamisoskuse ja taktitunde. Viimase nii otseses kui kaudses mõttes.“

VICTORIA PARMAS

Hageri kihelkonna jõululaat
Kohila gümnaasiumis
10. detsember kell 10-15

Käsitöö, talukaup, maiustused, hoidised, kosmeetika, ehted, keraamika, jõulukaardid, õnneloo, küpsedised ja palju muud...

Laval programm

Vaata lähemalt/registreeru kauplajakaks:
www.hagerirahvamaja.ee, FB Hageri rahvamaja

Saku Tenniseklubi suvised tegemised

Sügispaarikas. Elegantse ühishüppega lõpetati 2016. aasta välihoaaeg.

ANDREI KASSI

Saku TK reporter ning filmi-, foto- ja fonodokumentide arhiveerija

Saku Tenniseklubi on tegutsenud juba 5 aastat. Rõõm on tõdeda, et nii klubi liikmete kui ka väljakute tavakasutajate arv on aasta-aastalt kasvanud. Väljakute kvaliteeti on tunnustanud paljud liigamängijad, samuti on meie platside hinnaklass tunduvalt soodsam linnas asuvate mängukohtade omast.

Igamehe paar

Ebakindla olekuga ilmastiku kiuste saime sel aastal pidada kõik planeeritud turniirid.

Hooaega alustasime 21. mail traditsioonilise, seekord juba viienda kevadise „Igamehe paariga“. Ilus ilm, mõnus õhkkond ning ümberringi õitsevad õunapuud andsid üritusele positiivse impulsi ning pisikesele juubelile kohaselt kogunes tennisepeost osa saama rekordarv huvilisi – 32, neist 12 esimest korda. Vanim võistleja Ants sai kuu aja pärast juba 77 ning noorim võistleja oli 10-aastane Sten-Marten, kes koos isaga võisteldes näitas head spordimehe hinge.

I-II koha heitluses olid paremad Annely Laur - Helari Tamtik 8-4 võiduga Märt Metsanurme - Illimar Söödi üle. III tulid Henri Pullisaar - Urmas Link. Tennise laiaast kandepinnast annab tunnistust tõik, et viie aasta jooksul pole ükski tennisist veel võitnud esikohta kaks korda.

Saku Tenniseklubi meister

Esimest korda selgitasime Saku Tenniseklubi meistri. Turniiri peasponsor oli Saku

Õlletehas. Reglement nägi ette, et osaleda võivad kõik soovijad ning turniir peab saama peetud kahe kuu jooksul, osalejad lepivad ise mänguajad kokku. Registreerus 19 võistlejat, sealhulgas kaks julget õrnema soo esindajat. Turniiri seltskond kujunes väga esinduslikuks. Kuna osales ka sinise kandi vaieldamatu liider Kurmo Annus, siis oli pigem küsimus, mitu geimi tema vastu üldse saadakse.

Esimeses poolfinaalis võitis Kurmo Stan Nahkori 6-0 6-3. Stan oli meie jaoks tõeline leid. Ennustame, et ta hakkab tulevikus meil veel tegusid tegema ja väljakujunenud jõu-jooni lõhkuma. Teine poolfinaal Tarmo Uustalu ja Rain Sinimaa vahel oli tunduvalt tasavägisem. Rain võitis 6-4 3-6 6-3 ning jõudis finaali.

Need, kes ootasid 5. septembril peetud finaalist suurt intriigi, pidid pettuma. Kurmo Annus võitis elegantselt ja kindlalt 6-1 6-0. Osalt aitas sellele kaasa ka Rain oma paljude topeltpvigade ja muude lihtsate eksimustega. Kui parafraseerida legendaarset ütlust, siis Rain tahtis kõige paremat, aga välja kukkus nagu alati.

Nii et kujundlikult väljendades valitseb Sakus endiselt olukord, kus kusagil kõrgel troonil istub kuningas Kurmo ning all madistavad õukondlased omavahel ning mõnele auahnele ronijale annab Kurmo vabalt piitsaga. Tekkis mõte, et ehk järgmisel aastal korraldame meistrivõistlused ka eraldi naistele. Osalejaid jätkuks kindlasti.

Saku TK vs Saku Õlletehas

12. augustil peeti järjekorras juba kolmas tennise jõukatsumine Saku Tenniseklubi vs

Kevadpaarikas. Võitjad Annely Laur ja Helari Tamtik.

Saku Õlletehas.

Eelmiste aastate võidud olid meie mängijaid vist parajalt uinutanud, puhati loorberitel ning loodeti, et võit saabub ka seekord. Õllevalmistajad seevastu korraldasid treeninglaagreid, kus lahati peensusteni meie mängijate tugevusi ja nõrkusi ning pandi paika edu toov strateegia ning taktika.

Peaideoloog Arto Aro koondas enda ümber väga löögijõulise tiimi (peale tema veel Jaana Helm, Mairi Priimägi, Jaan Härms ja Jaanus Mäe). Meie panime vastu Annely Lauri, Epp Vesseli, Jüri Zoova, Rene Toompuu ja Indrek Kruusimaa. Peeti 6 mängu (3

aastal 2016

Saku Õlletehase võistkonna kapten Arto
Aru tunneb võidu üle suurt rõõmu. Tema
kõrval Saku TK president Jüri Zoova.

Fotod: Andrei Kassi

meeste, 2 naiste ja 1 meespaaride). Õlletehas andis meile korraliku keretäie ja võitis 5-1 (setid 10-3).

Komplimentina veel niipalju, et kui Euroopas oleks plaan pidada õlletootjate vaheline tenniseturniir, siis meie arvates võidaks selle Saku Õlletehas.

Igamehe sügispaar

17. septembril saatis Saku TK tavapäraselt „Igamehe sügispaariga” ära selleaastase vihmase suve. Registreerus 24 mängijat, neist 6 õrnema soo esindajat. Kahte alagruppi loositati/paigutati 12 võrdset paari. Kevadiste ja sügiseste paariturniiride rõhuasetus pole mitte iga hinna eest teistele ärategemine, vaid on mõeldud pigem lähedaks koosolemiseks ja mängurõõmu nautimiseks ja sellisena need tavaliselt välja kukuvadki.

III koha heitluses võitsid Mari Petersen-Kurmo Annus Riina Bachmann - Kalmer Piiskopi. Finaalis olid vastamisi tõelised paarismänguhundid Tiit Jõgi - Urmas Link ning üllatuspaar Rene Toompuu - Ülo Meeri. Mäng oli huvitav ja pingeline, võitja selgus alles 3. geimi tie-breakis. Võitjakaarikad läksid Renele ja Ülole.

Tulekul Saku Monsters

Detsembris peame uues Laagri Tennisekeskuses juba järjekorras kuuenda Saku Monsters turniiri.

Saku Tenniseklubi avaldab tänu kõigile Saku TK väljakute suvisele kasutajatele ning kohtumiseni järgmisel aastal!

Jarek Toiger ja Reelika Traks MMi 10-tantsu finaalis

Eestit esindanud Reelika Traks ja Saku noormees Jarek Toiger pääsesid noorte (16–18aastased) vanuseklassi maailmameistrivõistlustel 10-tantsu finaali ja said kokkuvõttes kuuenda koha.

5. novembril Riias toimunud MMil osales 30 tantsupaari – üks igast riigist. Jarek ja Reelika on 2016. aasta 10-tantsu Eesti meistrid. Tantsupaar treenib Tantsustuudios FLEX, treeneriteks Jörgen Kapp ja Mari Piksar.

Tantsustudio FLEX

Reelika Traks ja Jarek Toiger. Foto: Rivo Raaga

Saku sügisturniir völkmales

24. oktoobril toimus Saku huvikeskuses völkmaleturniir noortele mängijatele. Turniiri võitja Paul Kang saavutas 5 punkti viiest. Järgnesid Aari Annus (4 p), Anders Raudväli (3 p), Hendri Krestinov (2,5 p), Ralf-Marten Raima (1,5 p) ja Kaspar-Aron Allikvee (0 p). Turniiri parim tüdruk oli Maribel Elmann.

Saku huvikeskuse malering ootab juurde uusi malesõpru – nii poisse kui tüdrukuid!

RAINER SELGE, treener

TULE ESINDAMA SAKU VALDA!

Kandideeri Saku valla võistkonda

Eestimaa valdade talimängudel 3.-5. märtsil Valgas!

Võisteldakse järgmistel spordialadel:

- **murdmaasuusatamine**
- **mäesuusatamine**
- **meeste korvpall**
- **naiste korvpall**
- **lauatennis**
- **male**
- **kabe**

Vajadusel toimuvad eelturniirid valdade meeste korvpallis vastavalt ajakavale 21. ja 22. jaanuaril 2017.

Valla poolt võistluste osavõtutasu, transport, toitlustus ja ööbimine.

Meeste korvpalli eelregistreerimine lõpeb **7. jaanuaril 2017.**

Ülejäänud spordialade eelregistreerimine lõpeb **20. veebruaril 2017**

Võistkonda kandideerimiseks saada palun e-kiri aadressile laura.viiraja@sakuvald.ee koos mõnesõnalise kirjeldusega, mis spordialal soovid kaasa teha ja milliseid tulemusi oled varem sellel alal näidanud.

Võistluste juhendid
leitavad www.joud.ee

**Tule ja viime Saku valla
üheskoos Eesti kõige
sportlikumaks vallaks!**

KUULUTUSED

Saue Loomakliinik. Avatud E-R 15-19; L, P suletud. Telefon 600 3382, info@sauekliinik.ee. Vältimaks asjatut ootamist, palume kliiniku telefonil aeg ette registreerida! Koduvisiitid!

Nõmme Juuksuris juukselõik 9-12 €, geellakk 15-20 €, maniküür, pediküür 10-20 €. Vt lisaks www.nommejuuksur.ee Pärnu mnt 303, Võsu bussi-peatus, bussid nr 10, 27, 33. Tel 655 5327

Pakume palju erinevaid aknakatteid, hea kvaliteedi ja soodsate hindadega. Helista ja küsi pakkumist 5663 3807, ken@aknakate.ee Osta otse tootjalt Aknakate OÜ

Müüa mett 7,5 eur/kg. Tellides vähemalt 3 kg, on kojutoomine Sakus tasuta. Tellimine e-mailil arusauna@gmail.com; kodulehel www.facebook.com/arusaunamesindustalu või tel 518 6301

Suur valik **puutbrikette**, hinnad al 130 €/tonn, **pellet premium** 8 ja 6 mm 175/960 kg, **kütteklotid** 1,8 €/kott, **lepp** 2,7 €/kott, **kask** 3 €/kott. Laos puutbriketi hinnad al 1,4 €/10kg. Tel 5692 4924, 637 9411, www.leilibrikett.ee

Puitbrikett 960 kg alus 135 €. **Puidugraanul** 960 kg alus 169 €. Info: balticpellet.ee või tel 5891 5954. Harjumaal kojuvedu tasuta!

Ääsmäe kütteladu võtab vastu **premium puitpelletit** (8 mm) ja **briketi tellimusi**. Transport hinna sees! Info: www.infokaitse.ee, 677 9700

Noor pere soovib kodu rajamiseks leida **suuremat (alates 2 hektarit) maatükki**. Sobib maatulundusmaa. Pakkumised saata info@tofa.ee

Ostan teie kasutuseta jäänud sõiduauto või kaubiku, võib remonti vajada. Tel 5629 8239

Ostan teie sõidukõlbliku auto! Võib olla remonti vajav või seisev. Ei pea olema ülevaatust ega kindlustust. Ostan ka vanarauaks muutunud sõidukeid! Pakun autoabi- ja püksirteenus! 5457 5055, ago.aderberg@online.ee

MIS JUHTUS

Põhja prefektuur

4.11 kell 11.02 teatati liiklusõnnetusest Saku alevikus Juubelitamme teel, kus 29-aastane mees sõitis sõiduautoga Subaru Forester paremale teelt välja vastu puud. Juht toimetati haiglasse. Politsei palub õnnetuse pealtnägijatel helistada politsei kliendiinfo telefonil 612 3000 või saata e-kiri põhja.lmt@politsei.ee

Tõdva vabatahtliku päästekomando väljasõidud

2.10 kell 21.07 - tulekahju hoones Saku alevikus Kannikese tn. **12.10** kell 07.35 - mootorsõiduki tulekahju Rae vallas Lehmja külas. **17.10** kell 13.43 - liiklusõnnetus Tallinna ringtee 10. km-l. **18.10** kell 16.12 - liiklusõnnetus Saku alevikus Lille ja Soo tee ristmikul. **20.10** kell 15.32 - liik-

lusõnnetus Kohila vallas Pukamäe külas. **28.10** kell 11.49 - tulekahju hoones Keilas Tallinna mnt. **4.11** kell 11.04 - liiklusõnnetus Sakus Juubelitamme teel. **4.11** kell 18.10 - liiklusõnnetus Metsanurme külas. **7.11** kell 13.28 - liiklusõnnetus Lagedil Tallinna ringteel. **9.11** kell 20.09 - auto kokkupõrge põdraga Tallinn-Pärnu-Ikla 31. km-l. **15.11** kell 14.41 - tulekahju hoones Laagris Veskitammi teel. **15.11** kell 18.12 - tulekahju hoones Keilas Paldiski mnt. **16.11** kell 19.01 - tulekahju hoones Kohilas Lõuna tn.

Saku vabatahtliku päästekomando väljasõidud

27.10 kell 22.16 - tulekahju hoones Saku alevikus Tallinna mnt. **2.11** kell 00.52 - tulekahju hoones Keilas Paldiski mnt. **5.11** kell 14.13 - liiklusõnnetus Viljandi mnt Luigel.

LUGEJA KÜSIB

Hüpekas Kiisa raudteeülesõidul

Pärast suvel tehtud raudteeremonti on Kiisa ülesõidul nüüd rõõpad eri kõrgustel, mis teeb autoga seal ülesõidu ebamugavaks – tekkinud on väike „hüpekas“. Miks see nii on ja kas see jääbki nii?

Vastab Edelaraudtee teeteenistuse juht Hannes Taube:

Rööbaste erinev kõrgus raudteekõverikes (kurvides) projekteeritakse vastavalt tegelikele võimalustele ja kehtivatele normidele eesmärgiga saavutada optimaalseim lahendus ohutu ja samas ka võimalikult kiire rongiliikluse tagamiseks. Projekt näeb ette rongide kiiruseks Kiisa-Kohila vahel 120 km/h ehk siis rong hakkab sõitma kiiremini kui enne remonti, kuigi jah, ülesõidul mitte päris nii kiiresti. Oleme nõus, et seal on nn hüpekas, aga seda võiksime antud keerulistes oludes pidada raudtee ja maantee vahel saavutatud mõistlikuks kompromissiks, mida hetkel kindlasti muutma ei hakata. Edelaraudtee Infrastruktuuri AS-ile teadaolevalt plaanib maanteeamet antud teed ka remontida ning selle raames oleks võimalik üleminekud teha sujuvamaks.

Miks rong nii hirmsasti vilistab?

Miks rongid enne Kiisat nii mitu korda nii kõvasti vilistavad, aga näiteks enne Kohilat ei vilista?

Vastab Edelaraudtee teeteenistuse juht Hannes Taube:

Vedurijuht peab vilet andma vastavalt Raudtee signalisatsioonijuhendile. Kohila poolt tulles on enne Kiisa jaama sild, ülesõit koos ülekäiguga ja enne platvormi veel ülekäik ehk siis enne neid on vedurijuhi kohustus anda tähelepanusignaal pika vilega, vajadusel seda ka korratakse.

KUULUTUSED

Kogenud puuhooldajad teostavad ohtlike puude raiet ja puude hooldusloikust. Puude tervisliku seisundi hindamine ja konsultatsioon on tasuta. Soodsad hinnad. Tel 522 0321, www.arbormen.ee

Korstnapühkija teenused, lõõruuringud, küttesüsteemide eksperthinnangud. OÜ Potipoiss 5807 2581; info@potipoiss.ee

Korstnapühkimisteenus, Korstnasõber OÜ, Peep Sõber, tel 5650 5189, korstnasober@gmail.com

Litsentsiga korstnapühkija pakub teenust. Tellimine telefonilt 5877 1665 või e-post info@puhaskolle.ee

Lase küttesüsteem puhastada ja kontrollida kutsetunnistusega **korstnapühkijal**. Hinnad soodsad, töö kiire, korralik ja puhas. Tulen teile sobival ajal, hinnad soodsad! 5621 7151

Rendi meilt tekstiilipesur! Tee ise kiirelt ja mugavalt keemiline puhastus tekstiilmööblile ja auto salongile. Hind vaid 20 € / päev! Helista 5819 4491

Paigaldan epopõrandaid (garaažid, terrassid, saunad, abiruumid, rõdud, trepid, köögid jne), hinnad mõistlikud. Küsi pakkumist 5620 6899, www.epopaigaldus.ee!

Välistrasside ehitus: ÜVK liitumised ja ehitusprojektid, san tehnilised sisetööd. Liiva, haljastusmulla, killustiku müük. Geodeetilised mõõtmised ja mahanähted. Ekskavaatori- ja kalluriteenused. 5850 4300

Väikeveod kuni 2,5 t. Kohaleveoga liiv, muld, killustik, sõnnik, turvas, asfaldipuru, betoon. Tel 509 2936

Võtame talveks hoiule sinu sõiduki, paadi, mööbli jne. Kui soovid, võid oma mööbli ka müüki tuua! Oleme talvekuudel avatud T-R 13-17, L-P 11-15. Helista kpl mob 5668 4997 või 5343 7949. Sullemulle OÜ, Kurtina tee 33, Kurtina

Ostan garaaži Kannikese või Ülase tänavale Sakus. Tel 5597 1686

Mälestustes jääd Sa ikka meiega...

Mälestame kurbusega kauaaegset juhataste liiget **JAAN TEPPANIT** ja avaldame siirast kaastunnet lahkunu omastele. KI-KU-TA-RO PÜ

Mälestame kauaaegset naabrimeest **JAAN TEPPANIT**. Avaldame siirast kaastunnet lesele ja lastele peredega. Piiri ja Kõrve tänava elanikud

Avaldame sügavat kaastunnet Ritale ja Mirkole armsa ema ja vanaema **DAGMAR KLAUSI** kaotuse puhul. Saku Keskkooli V lend

Avaldame sügavat kaastunnet Gloriale ja Melisale **ISA** kaotuse puhul. Saku Gümnaasiumi 7.B ja 11. klass koos klassijuhatajatega

100 000 jõulutähte

Nurmikos leiad laias sordi- ja värvivalikus üle 100 000 kodumaise jõulutähe. Nurmiko jõulutähed õitsevad vähemalt veebruarini, sest neid ei ole transporditud pikkade vahemaade tagant.

Tule vali enda oma välja!

Jõulutäht
Kodumaine jõulutäht, mis õitseb vähemalt veebruarini.

Nurmiko Alanduskeskus
Juuliku tee 3, Saku vald
673 7530, alanduskeskus@nurmiko.ee
www.nurmiko.ee

NURMIKO
Suurim lillekasvataja Eestis!

EESTIS KASVATATUD

Kurtna Ratsaspordikool
võtab vastu uusi huvilisi ratsutama.

Oodatud on kõik – nii algajad kui edasijõudnud, nii väikesed kui suured.

Korraldame ka lastesünnipäevaid!

Lisainfo: www.kregleni.ee, ratsu@kregleni.ee

Treeningutesse registreerimine:
Margit Järv 5333 4400,
Evely Auger 5807 9330

Tule ja leia endale tõeline sõber!

KREGLI TALLID

Saku Huvikeskuses on võimalik mängida ja õppida **bridži**.

Edasijõudnud ja algajad huvilised on oodatud **esmaspäeviti algusega kell 19.**

Võta julgesti ühendust telefonil 566 94080 või sakubridz@gmail.com

ARVIN VARAD

Aitan müüa/vahetada/üürile anda Teie kinnisvara (korter, maja, suvila). Kiire ja professionaalne tehing.

SOODSAIM VAHENDUSTASU!

Tel 568 27044
Aira Piibeheht
Arvin Varad OÜ

KÜTTEPUUD

KORSTNA-PÜHKIMINE

Broneeri internetis projektimehed.eu

KÜTTEMATERJALID

Kask 40L võrgus 2,80 € Männiku tee 106b
Lepp 40L võrgus 2,50 €
RUF kask puitbrikett 145 € Best Firewood Baltic
Peletid 6 ja 8 mm 175 € eco-fuel.ee
2m3 konteiner transpordiga:
Kask 130 € Tel. 612 01 01
Saar 130 € Mob. 54 5698 58

RA OPTIKA

NÄGEMISKONTROLL ja PRILLIMÜÜK SAKUS!

Kutsume vallarahvast oma silmi kontrollima ja prille ostma!
Ootame teid

16.12.2016 alates kella 10.00

Saku Päevakeskuses aadressil Pargi 27

Nägemiskontrolliks tuleks EELNEVALT REGISTREERIDA telefonil 38 52 603 või 56 98 1972

Silmakontroll maksab 10 eurot ja on prillitellijale tasuta!

Puidupood Sakus

Üksnurme teel müüb ehituspuitu ja puitbriketti

- lauad, prussid
- aialapid
- voodrilauad
- põrandalauad
- OSB ehitusplaadid
- soojusmaterjalid
- Transpordivõimalus

Avatud E-R 8.30-17.00
L 10.00-14.00

TEEVEN PUIT OÜ
www.teevenpuit.ee
Tel 501 0701, 510 9068, 670 6876

12. detsembril

kella 11-13 toimub

Saku Valla Majas

Eesti-Soome jalatsivabriku naturaalnahast ja lambavilla voodriga

talvejalatsite müük

Head hinnad!

EstPak Plastik on pereettevõte, mis loodud 1999 aastal Hiiumaal. Meie peamiseks tegevusalaks on plastpakendite tootmine erinevatele toiduaine- tööstustele nii siin- kui sealpool piiri.

Jätakuvalt kasvavate tootmismahude tõtt oleme laiendanud oma tootmist ja valminud on uus tootmishoone Saku vallas, kuhu ootame oma kollektiivi professionaalseid ning kohusetundlikke töötajaid.

LIINIOPERAATOR

Tööülesanded:

- valmistoodangu pakendamine vastavalt tellimustele
- toodangu kvaliteedi kontroll
- jooksvad töökorraldused

Oled sobiv kandidaat, kui:

- oled täpne, kohusetundlik ja väärtustad meeskonnatööd
- oled valmis tööks kolmes vahetuses, sh öövahetusteks
- töö graafiku alusel, sh nädalavahetustel
- valdad nii kõnes kui kirjas heal tasemel eesti keelt

Kasuks tuleb, kui:

- omad eelnevat töökogemust tootmisettevõttes

Omalt poolt pakume:

- kaasaegset töökeskkonda ja tipptasemel tootmisseadmeid
- stabiilset ning pikaajalist täistööajaga töösuhet
- toredaid kolleege
- väärikat töötasu (alates 5,8 €/t bruto, millele lisandub töötulemustest sõltuv boonussüsteem) ning toitlustust

Asukoht: Kanama tee 35, Jälgimäe (ringtee ääres), Saku vald (Ühistranspordi puudumise tõttu palun arvestada oma transpordiga)

Kandideerimiseks palume saata CV:

info@estpakplastik.ee

EstPak Plastik on pereettevõte, mis loodud 1999 aastal Hiiumaal. Meie peamiseks tegevusalaks on plastpakendite tootmine erinevatele toiduaine- tööstustele nii siin- kui sealpool piiri.

Jätakuvalt kasvavate tootmismahude tõtt oleme laiendanud oma tootmist ja valminud on uus tootmishoone Saku vallas, kuhu ootame oma kollektiivi professionaalseid ning kohusetundlikke töötajaid.

MEHHAANIK-SEADISTAJA

Tööülesanded:

- tootmisliinide seadistamine vastavalt töökorraldustele
- tootmisliinide töö järelvalve, regulaarne hooldus, remont (häireteta töö tagamine)
- toodangu kvaliteedi kontrollimine
- jooksvad töökorraldused

Oled sobiv kandidaat, kui:

- oled täpne, kohusetundlik ja väärtustad meeskonnatööd
- omad tehnilist taipu ja korrektsust tööprotsesside teostamisel
- oled valmis tööks kolmes vahetuses, sh öövahetusteks (töö graafiku alusel, sh nädalavahetustel)
- valdad nii kirjas kui kõnes heal tasemel eesti keelt
- omad vähemalt keskeriharidust

Kasuks tuleb, kui:

- mehhatrooniku, mehaaniku haridus
- omad eelnevat töökogemust tootmisettevõttes

Omalt poolt pakume:

- kaasaegset töökeskkonda ja tipptasemel tootmisseadmeid
- stabiilset ning pikaajalist täistööajaga töösuhet • toredaid kolleege
- väärikat töötasu (alates 6,8 €/t bruto, millele lisandub töötulemustest sõltuv boonussüsteem) ning toitlustust

Asukoht: Kanama tee 35, Jälgimäe (ringtee ääres), Saku vald (Ühistranspordi puudumise tõttu palun arvestada oma transpordiga)

Kandideerimiseks palume saata CV:

info@estpakplastik.ee

SOL Baltics on regiooni suurim kinnisvarahooldus- ja puhastusteenuseid pakkuv partner. Meil on kolmes Balti riigis kokku 2300 töötajat.

Pakume tööd puhastusteenindajatele Sakus

Saku vallas asuvasse tootmisesse otsime tublisid, puhtust armastavaid ning kohusetundlikke puhastusteenindajaid.

Tööülesanded

- kvaliteetse puhastusteenuse tagamine kliendi objektil
- kontori ja lao igapäevane hoolduskoristus
- tööaeg esmaspäevast reedeni 15:00-20:00 või 17:00-22:00 (saab valida)
- osaline tööaeg, 5 tundi päevas, töötasu 400 eurot bruto

Omalt poolt pakume

- kindlat tööd ja tähtajatut töölepingut
- erialast väljaõpet ja täiendkoolitust
- rõõmsameelset kollektiivi ja meeldivat töökeskkonda
- korralikku tööriietust ja kaasaegseid töövahendeid
- erialast väljaõpet ning karjäärivõimalust

Kandideerimiseks helista kohe telefonil 6747399 või täida ankeet kodulehel www.sol.ee

OÜ Rocco võtab tööle:

- **koka**
- **koka abi**

Täpsem info

tööpäeviti 10.00-16.00 kohapeal
(Sakus Tiigi 2) või telefonil **604 1723**

Usin-TR OÜ
tootmistsehhi Keilas
otsib oma töökasse
kollektiivi järgmise
eriala inimesi:

- **Pagar**
- **Kondiiter**
- **Juurviljatsehhi tööline** - töö masinaga, juhendamine kohapeal.
- **Valmistoodangu komplekteerija** - väljaõpe kohapeal.

LISAINFOT küsida tel 505 5125
või saada CV irina.opmann@usin.ee

Invaabivahendid müük-laenutus-nõustamine

Invaabivahendite müük ja
laenutus abivahendikaardiga
soodustingimustel.

Valikusse kuuluvad: ratastoolid, rulaatorid,
kargud, mähkmed, hooldusvoodid,
abivahendid tualetti ja vannituppa.

Asukoht:

Ehitajate tee 109b
Tallinn

Telefon: 56 971 088
www.invaabivahendid.ee

EGERO
abivahendid

Pühademaitsesed Rõõmu Kaubamajast!

Suur Rõõmu Köögi ja Küpsetuskoja toodete degusteerimine

reedel 25. novembril kell 16-19 ja laupäeval 26. novembril kell 11-14

- Naturaalsed toorained
- Käsitsi valmistatud
- Säilitusaineteta
- Kodused maitsesed

Reedel ja laupäeval kõik
Rõõmu Köögi ja
Küpsetuskoja tooted **-20%!**

Haapsalu mnt 57b, Keila - Avatud iga päev kell 9-22

GLASAKEN
Me armastame aknaid!

**AKNAD
UKSED** **ERIKUJU AKNAD
VÄLISUKSED
LÜKANDUKSED**

Tallinn: Laki 36
B sissekäik 3. korrus
Avatud: E-R 9-17
tallinn@glasaken.ee
reval@glasaken.ee
mob: 555 15 766
tel/faks: 6098 862

glasaken.ee

avantirent.ee

51 51 959

info@avantirent.ee

vahvate masinate kodu

LAADURID

EKSKAVAATORID

TÖSTUKID

KALLURID

HAAGISED

TÖÖRIISTAD

www.avantirent.ee

Saku Rendikeskus

Tööriistade ja tehnika rent | Telefon 508 9068

Järelhaagiste rent | Üksnurme tee 6, Saku

Kaevetööd, pargimisteenused, puksiirabi
Lumekoristusteenus

Pakume remondi- ja ehitusteenust

www.sakurendikeskus.ee | rendi@sakurendikeskus.ee

